Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 8, 2023

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2023:1076 24-03-2023
Projectplan Waterwet/Zwartewaterland

Raad van State

Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1353 05-04-2023
Reactieve aanwijzing/Noord-Holland
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1372 05-04-2023
Bestemmingsplan/Rotterdam
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1299 05-04-2023
Tracébesluit A12 en A15/Gelderland
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1349 05-04-2023
Bestemmingsplan/Borsele
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1250 29-03-2023
Bestemmingsplan/Arnhem
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1247 29-03-2023
Omgevingsvergunning/Utrecht
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1239 29-03-2023
Omgevingsvergunning/Beemster
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1253 29-03-2023
Omgevingsvergunnning/Utrecht
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1236 29-03-2023
Planschade/Land van Cuijk
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1248 29-03-2023
Bestemmingsplan/Zaanstad
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1104 22-03-2023
Voorlopige voorziening uitwerkingsplan/Zuidplas

Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1155 22-03-2023
Omgevingsvergunning/Heemstede
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1148 22-03-2023
Tijdelijke omgevingsvergunning/Haarlem
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:1039 15-03-2023
Bestemmingsplan/Woerden
Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:283 25-01-2023
Bestemmingsplan/Diemen

Annotatie

Verkeersbesluit als voorwaardelijke verplichting
mr. M. Jansen Schoonhoven

ANNOTATIE

Verkeersbesluit als voorwaardelijke verplichting

mr. M. Jansen Schoonhoven

Annotatie bij ABRvS 21 december 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3910 en de tussenuitspraak ABRvS 25 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:283.

Artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vaststelt, waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven. Deze regels betreffen in elk geval regels omtrent het gebruik van de grond en van de zich daar bevindende bouwwerken. Tevens kunnen deze regels strekken ten behoeve van de uitvoerbaarheid van in het plan opgenomen bestemmingen. We kennen deze wijze van bestemmen als *'toelatingsplanologie'*.

Kenmerk van toelatingsplanologie betreft het niet opnemen van *ge*bodsbepalingen. *Ver*bodsbepalingen mogen wel opgenomen worden. Met andere woorden, in een bestemmingsplan mag bijvoorbeeld wel bepaald worden wat op een perceel niet gebouwd mag worden, maar er mag niet bepaald worden dat iets gebouwd moet worden.

In sommige gevallen is het vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk dat maatregelen worden getroffen om een bepaalde bestemming te realiseren of in gebruik te nemen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het realiseren van geluidschermen om te borgen dat de geluidbelasting vanwege een aan te leggen weg niet hoger is dan wettelijk of op grond van een hogere waardenbesluit is toegestaan. In een bestemmingsplan mag echter niet bepaald worden dat een geluidscherm gerealiseerd moet worden (gebodsbepaling). Om toch te borgen dat het geluidscherm (tijdig) gerealiseerd wordt, wordt er in dat geval voor gekozen een *voorwaardelijke verplichting* op te nemen. Een dergelijk verplichting houdt in dat in het bestemmingsplan wordt bepaald dat het gebruik van een perceel conform het bestemmingsplan alleen is toegestaan als aan een bepaalde voorwaarde is voldaan. In het geval van het geluidscherm wordt dan bijvoorbeeld bepaald dat de aan te leggen weg pas in gebruik mag worden genomen als het geluidscherm gerealiseerd is. Een dergelijke verplichting

is inmiddels een bekend fenomeen in bestemmingsplannen.

Vaak gaat het bij de voorwaardelijke verplichting om een fysieke handeling. Het realiseren van geluidschermen, het aanleggen van geluidreducerend asfalt, het realiseren van faunavoorzieningen, het aanbrengen en in stand houden van beplanting, het slopen van een gebouw, etc. Het kan echter ook gaan om het nemen van besluiten. En juist daar gaat het weleens mis. In ieder geval recent bij het bestemmingsplan 'N65 Vught'[1] en het bestemmingsplan 'Verkeersstructuur Diemen Zuid'.[2] In beide gevallen had het opnemen van een voorwaardelijke verplichting tot het nemen van een verkeersbesluit kunnen helpen. Reden dus om hierop in deze annotatie nog eens te wijzen.

In het geval van het bestemmingsplan 'Verkeersstructuur Diemen Zuid' wordt een al aanwezige busbaan aangepast en ook opengesteld voor ander gemotoriseerd verkeer. Het is de bedoeling dat vanaf het moment van die openstelling een snelheidsregime van 30 km/uur zal gelden.

Appellante betoogt onder andere dat er in de akoestische onderzoeken ten onrechte van uit wordt gegaan dat maximaal 30 km/uur zal worden gereden. Wat betreft dit betoog stelt de Afdeling vast dat voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan nog geen verkeersbesluit is genomen tot het instellen van een maximumsnelheid van 30 km/uur op de weg. Het college van burgemeester en wethouders heeft al wel een concept-verkeersbesluit opgesteld, zo stelt de gemeenteraad als verweerder, maar dit verkeersbesluit zal tezamen genomen worden met het besluit waarbij de busbaan wordt opengesteld voor alle verkeer. En zo ver is het nog niet.

Het belang van het bestaan van het verkeersbesluit hangt overigens ook samen met het moeten verrichten van akoestisch onderzoek. Dat laatste hoeft namelijk niet als voor de weg een maximum snelheid van 30 km/uur geldt, zo volgt uit artikel 74, eerste en tweede lid, aanhef en onder b, juncto artikel 77 van de Wet geluidhinder (Wgh).[3]

In dit geval had de gemeenteraad wel een akoestisch onderzoek laten uitvoeren. Bij dat onderzoek is echter als uitgangspunt genomen dat de reguliere grenswaarden van de Wgh gelden en is aan die waarden getoetst. Daarbij is er ook vanuit gegaan dat op het weggedeelte niet harder dan 30 km/uur wordt gereden. Nu het verkeersbesluit ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan nog niet was genomen, stond dat echter niet vast. Harder rijden leidt tot hogere geluidbelasting. In zoverre is het voor het bestemmingsplan noodzakelijk dat ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan de zekerheid bestaat dat op het weggedeelte 30 km/uur gereden zal worden.

De Afdeling doet een tussenuitspraak en draagt de gemeenteraad op te onderzoeken of het

college binnen de gestelde termijn van acht weken alsnog een verkeersbesluit kan nemen op grond waarvan de maximaal toegestane snelheid op de open te stellen busbaan 30 km/uur zal zijn. De Afdeling geeft daarbij mee dat voor het te nemen verkeersbesluit niet is vereist dat het besluit direct in werking treedt. Voor de inwerkingtreding van het besluit kan bijvoorbeeld een koppeling worden gemaakt met het moment waarop uitvoering is gegeven aan het plan.

In dit geval een pragmatische oplossing van de Afdeling.

In mijn optiek had de gemeenteraad er in beginsel ook voor kunnen kiezen om in het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting op te nemen. Deze verplichting had dan in moeten houden dat het gebruik van de busbaan uitsluitend is toegestaan als een maximale snelheid van 30 km/uur geldt. In dat geval had het college van burgemeester en wethouders wel kunnen volstaan met het tezamen nemen van alle benodigde verkeersbesluiten, voorafgaand aan de ingebruikname van de busbaan.

Dat een voorwaardelijke verplichting mogelijk is, leid ik ook af uit de uitspraak van de Afdeling over het bestemmingsplan ‘N65 Vught’. In deze, bij ‘stikstofvolgend publiek’ bekende, uitspraak over aanpassingen aan/van de N65 gaat de Afdeling ook in op het ontbreken van voorwaardelijke verplichtingen.

Appellante stelde in casu dat de stikstofgevolgen in de realisatiefase zijn onderschat, omdat onvoldoende rekening is gehouden met sluipverkeer als gevolg van het tijdelijk afsluiten van de N65. Deze sluiproutes kunnen worden afgesloten om te voorkomen dat het sluipverkeer leidt tot stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitattypen in de betreffende Natura 2000-gebieden. Appellante wijst er echter op dat er nog geen verkeersbesluit is genomen. Een verkeersbesluit heeft te gelden als een (technische) mitigerende maatregel (beschermingsmaatregel) die functioneel verbonden is aan het project. Voor een dergelijke maatregel geldt dat de verwachte voordelen vast moeten staan.[4] Met andere woorden, vast moest staan dat het verkeer geen gebruik kon maken van de sluiproutes. De Afdeling concludeert dat dit had gekund door alvast een verkeersbesluit te nemen, maar ook door een voorwaardelijke verplichting op te nemen in de planregels. Nu geen van beiden had plaatsgevonden, stonden de voordelen niet vast en slaagt het betoog.

Voor de praktijk is dus van belang dat, ook al kunnen negatieve effecten vanwege een plan of project worden weggenomen door nadere besluitvorming, deze besluitvorming wel tijdig moet plaatsvinden, dan wel geborgd moet zijn. Zeker gezien de soms lange realisatiefase van projecten is het niet altijd wenselijk al heel vroeg in dat proces deze nadere besluiten te nemen. De werkelijkheid kan immers nog veranderen. In dat geval dient tijdige besluitvorming, opdat negatieve effecten worden voorkomen, wel geborgd te zijn. Het

opnemen van een voorwaardelijke verplichting is dan een goede oplossing.

Nu inmiddels zeker is dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking zal treden, is het ook goed om te vermelden dat de figuur van de voorwaardelijke verplichting ook onder de Omgevingswet mogelijk blijft. Sterker nog, onder de Omgevingswet is het, in tegenstelling tot de huidige wetgeving, juist wel mogelijk om een *ge*bodsbepaling op te nemen in het omgevingsplan.

Noten

[1] ABRvS 21 december 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3910.

[2] ABRvS 25 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:283.

[3]Voor het wel of niet voldoende zijn van een concept-verkeersbesluit om geen akoestisch onderzoek te hoeven verrichten, verwijst de Afdeling naar haar uitspraak van 1 oktober 2008 (ECLI:NL:RVS:2008:BF3865). Ik laat dat hier verder buiten beschouwing.

[4] ABRvS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603, ro. 18.

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Borsele

Er wordt niet voldaan aan de richtafstand die op grond van de VNG-brochure aangehouden dient te worden tussen de brandweerpost en de omliggende woningen. Omdat uitrukken met sirene niet frequent voorkomt en omdat in de praktijk een locatie op grote afstand van woningen niet mogelijk is, is de brandweerpost toch ruimtelijk aanvaardbaar.

Casus

Bij besluit van 3 februari 2022 heeft de raad van de gemeente Borsele het bestemmingsplan 'Kern Heinkenszand, gedeelte brandweerpost Guldenroedestraat, 2022' vastgesteld. Het bestemmingsplan voorziet in de realisatie van een brandweerpost, die dient ter vervanging van de voormalige brandweerpost in Heinkenszand. Appellanten wonen in de directe nabijheid van het plangebied en kunnen zich niet met het bestemmingsplan verenigen. Zij voeren onder andere aan dat de voorziene brandweerpost zal leiden tot ernstige geluidhinder bij hun woningen. Zij betogen dat niet wordt voldaan aan de richtafstand die op grond van de VNG-brochure aangehouden dient te worden tussen de brandweerpost en de omliggende woningen. Ook stelt een van de appellanten dat een onjuist uitgangspunt in het akoestisch rapport is gehanteerd wat betreft het aantal uitrukbewegingen van de brandweer.

De raad heeft voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de voorziene brandweerpost in verband met het woon- en leefklimaat van omliggende woningen aansluiting gezocht bij de VNG-brochure. De raad stelt zich onder verwijzing naar het akoestisch rapport op het standpunt dat wat betreft de woningen van appellanten weliswaar niet wordt voldaan aan de in de VNG-brochure aanbevolen richtafstand, maar dat deze afwijking in dit geval aanvaardbaar kan worden geacht. Aan zijn standpunt legt de raad ten grondslag dat in het akoestisch onderzoek wordt geconcludeerd dat de overlast als gevolg van de uitruk van brandweerauto's met sirenes in de omgeving minimaal is, gelet op de beperkte frequentie van hoogstens veertien uitrukbewegingen in de avond en acht in de nacht op jaarbasis. Verder heeft de raad onder verwijzing naar het akoestisch onderzoek toegelicht dat de uitrit van de

brandweerpost zo wordt aangelegd dat de brandweerauto bij een uitruk niet door de wijk rijdt en zo snel mogelijk op de Drieweg uitkomt.

Rechtsvraag

Is de brandweerpost ruimtelijk aanvaardbaar, ondanks dat niet aan de richtafstand van de VNG-brochure wordt voldaan, nu de uitrukbewegingen met sirene een beperkte frequentie hebben en in de praktijk een brandweerpost op een afstand van minimaal 750 m van woningen niet mogelijk is?

Uitspraak

De Afdeling ziet in wat appellanten hebben aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat aan het akoestisch onderzoek zodanige gebreken kleven, of dat het akoestisch onderzoek zodanige leemten in kennis bevat, dat de raad bij de vaststelling van het bestemmingsplan daarvan niet heeft mogen uitgaan. Hierbij betrekt de Afdeling dat de Veiligheidsregio Zeeland op de zitting heeft toegelicht dat er in 2019 37 keer werd uitgerukt door de brandweer, in 2020 en 2021 34 keer en in 2022 39 keer. Daarbij is in 2022 in totaal acht keer 's nachts uitgerukt, waarvan vijf keer zonder sirene en drie keer met sirene. Naar het oordeel van de Afdeling geven die cijfers er blijk van dat het uitrukken met sirene in de nacht een incidentele gebeurtenis betreft. Appellanten hebben deze aantallen niet gemotiveerd bestreden. Verder neemt de Afdeling de toelichting van de Veiligheidsregio Zeeland in aanmerking dat de brandweersirene alleen wordt aangezet indien dit uit het oogpunt van verkeersveiligheid noodzakelijk is. De Veiligheidsregio Zeeland heeft in dat verband gesteld dat de verkeerssituatie in de nachtperiode ter plaatse over het algemeen rustig is, zodat juist in die periode gebruik van de sirene vaak niet nodig is en het verstoren van de slaap van omwonenden dan dus niet aan de orde is. Daarnaast heeft de Veiligheidsregio Zeeland op de zitting toegelicht dat de communicatie in de brandweerauto verhinderd wordt door het aanzetten van de sirene. De ervaring is daarom dat de sirene in de meeste gevallen niet wordt aangezet, tenzij er sprake is van een zogenoemde 'prioriteit 1-situatie', zijnde een spoedeisende situatie, aldus de Veiligheidsregio Zeeland. Ook betrekt de Afdeling hierbij dat de raad op de zitting heeft toegelicht dat een woning op meer dan 750 m afstand van de voorziene brandweerpost zal moeten liggen om geen sirene te kunnen horen en het in de praktijk niet haalbaar is een bruikbare locatie te vinden die daaraan voldoet.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 05-04-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1349

Zaaknummer: 202202386/1/R1
Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Zaanstad

Bevoegdheid om een voorwaardelijke verplichting in plan op te nemen berust op de aanvullende werking van de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Dit is geen doorkruising van de eisen zoals vervat in het Stortbesluit en de Uitvoeringsregeling.

Casus

In de Nauernasche Polder te Assendelft ligt de vuilstortplaats Nauerna van eigenaar en exploitant Afvalzorg. Bij besluit van 3 september 2020 heeft de raad van de gemeente Zaanstad het bestemmingsplan 'Reparatie Omgeving Nauerna' vastgesteld. Dit plan is een zogeheten reparatieplan. Al in 2017 is door de raad een bestemmingsplan vastgesteld dat uitgaat van beëindiging van het storten van afval en daarna gedeeltelijk gebruik van de voormalige stortplaats als natuur- en recreatiegebied. In een uitspraak van de Afdeling in 2018 is het deel van het plan dat recreatie mogelijk maakt om een aantal redenen vernietigd. Een belangrijk gebrek was dat de raad onvoldoende had gemotiveerd hoe veilig recreëren bovenop de voormalige stortplaats mogelijk is, zonder dat er een bovenafdichting is. Het reparatieplan beoogt onder meer dit gebrek te herstellen. In dit reparatieplan is de veiligheid nu volgens de raad afdoende geregeld. In de planregels is thans voorzien in een voorwaardelijke verplichting om een bovenafdichting aan te brengen.

Afvalzorg maakt bezwaar tegen deze voorwaardelijke verplichting. Zij wenst de mogelijkheid van duurzaam stortbeheer te behouden en dat is volgens haar niet meer mogelijk als een bovenafdichting is aangebracht. In dat opzicht heeft de raad volgens Afvalzorg in strijd gehandeld met hoofdstuk IIIA van het Stortbesluit en in zoverre was de raad ook bevoegd om de voorwaardelijke verplichting in de planregels op te nemen. Het Stortbesluit bodembescherming (hierna: het Stortbesluit) verplicht voor de stortplaats Nauerna niet tot het aanbrengen van een bovenafdichting. Dit houdt verband met het in hoofdstuk IIIA van het Stortbesluit neergelegde experiment voor duurzaam stortbeheer. Stortplaats Nauerna is in het Stortbesluit niet aangewezen als 'pilotstortplaats'. Wel is stortplaats Nauerna in hoofdstuk 5a van de Uitvoeringsregeling Stortbesluit bodembescherming (hierna: de Uitvoeringsregeling)

aangewezen als een zogeheten ‘uitstellocatie’. Als het experiment op de drie pilotstortplaatsen slaagt, dan kan de methode ook worden toegepast op de stortplaats Nauerna. Afvalzorg wijst er verder op dat aanwijzing als uitstellocatie betekent dat gedurende de looptijd van het experiment tot uiterlijk 13 jaar na de inwerkingtreding van hoofdstuk IIIA van het Stortbesluit (dus uiterlijk tot 1 juli 2029) aan de bovenkant van de gestorte afvalstoffen geen bovenafdichting hoeft te worden aangebracht die tegengaat dat water in de gestorte afvalstoffen infiltreert. Wanneer het experiment slaagt, kan verduurzaming van de stortplaats Nauerna worden gestart en behoeft geen bovenafdichting te worden aangebracht. Volgens de huidige verwachting zal de verduurzaming ongeveer tien jaar duren, dus tot circa 2039. Het maatschappelijk belang van het experiment is groot. De oude aanpak is het volledig inpakken van het afval, waardoor het emissiepotentieel van de verontreinigingen aanwezig blijft en eeuwigdurende nazorg nodig blijft. Dit betekent dat het emissiepotentieel van het afvalpakket wordt afgewenteld op toekomstige generaties. Gelet op het voorgaande heeft de raad volgens Afvalzorg dan ook het belang van duurzaam stortbeheer onvoldoende onderkend en onvoldoende afgewogen. Als de raad risico’s op voorhand volledig wil uitsluiten, had de raad nu geen recreatiebestemming aan de gronden bovenop de stortplaats moeten toekennen maar pas nadat het experiment is afgerond en, indien geslaagd, het proces van verduurzaming is afgerond.

Rechtsvragen

1. Maakt de voorwaardelijke verplichting voor de bovenafdichting duurzaam stortbeheer geheel onmogelijk?

2. Was de raad bevoegd om de voorwaardelijke verplichting voor bovenafdichting in de planregels op te nemen, dan wel handelt de raad daarmee niet in strijd met het Stortbesluit?

Uitspraak

1. De Afdeling overweegt dat de voorwaardelijke verplichting voor de bovenafdichting, gelet op de formulering daarvan in de planregels, van toepassing is op gebruik voor recreatie zoals beschreven in artikel 7.1. Dit brengt met zich mee dat de voorwaardelijke verplichting uitsluitend van toepassing is op die onderdelen van het bepaalde in artikel 7.1 die een recreatieve functie inhouden. Hieruit vloeit voort dat de voorwaardelijke verplichting uitsluitend ziet op de recreatieve functies uit artikel 7.1, onder a, b, d en f. Het gaat hier om de functies extensieve dagrecreatie (sub a), recreatieve voorzieningen (sub b), wegen, voet-, fiets-, en ruiterpaden (sub d) en speelvoorzieningen (sub f) die zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding ‘overige zone - recreatiepark Nauerna’. De Afdeling volgt hiermee de uitleg die de Afdeling ook al in de uitspraak van 15 augustus 2018, onder 22.9, heeft gegeven aan de

destijds opgenomen, thans ongewijzigde, bestemmingsomschrijving in artikel 7.1. Zoals ook door de raad ter zitting is bevestigd, ziet de voorwaardelijke verplichting ook naar zijn inzicht dus niet op artikel 7.1 in zijn geheel. Daarmee ziet de voorwaardelijke verplichting niet op sub g, waarin de functie onderhoud en beheer van een gesloten stortplaats en bijbehorende leidingen en andere voorzieningen, uitgezonderd waterzuiverings- en stortgasonttrekkingsinstallaties, is vermeld. Dit betekent dat de voorwaardelijke verplichting voor de bovenafdichting niet volledig aan duurzaam stortbeheer in de weg staat.

2. De Afdeling is van oordeel dat de raad in dit geval de bevoegdheid toekomt om de bedoelde voorwaardelijke verplichting in het plan op te nemen. Die bevoegdheid is hier te herleiden tot de aanvullende werking van de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Van een doorkruising van de eisen zoals vervat in het Stortbesluit en de Uitvoeringsregeling is, anders dan Afvalzorg betoogt, naar het oordeel van de Afdeling geen sprake. Voor zover Afvalzorg betoogt dat de raad onbevoegd is om een voorwaardelijke verplichting tot het aanbrengen van een bovenafdichting in het reparatieplan op te nemen, overweegt de Afdeling als volgt. De voorwaardelijke verplichting is door de raad in het plan opgenomen met het oog op de gezondheid van recreanten. De bevoegdheid tot het vaststellen van een bestemmingsplan heeft de raad op grond van artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, onder meer in haar uitspraak van 7 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2391, zijn aspecten van volksgezondheid een bij de vaststelling van een bestemmingsplan mee te wegen belang. Ook de gezondheid van recreanten valt hieronder. De Wro heeft in dit kader een aanvullend karakter, waarbij het aan de raad is op welke wijze hij de gevolgen voor de gezondheid in de beoordeling betrekt. Dat uit het Stortbesluit en de Uitvoeringsregeling niet voortvloeit dat Afvalzorg een bovenafdichting moet aanbrengen, maakt niet dat de raad onbevoegd is om met het oog op een goede ruimtelijke ordening een bovenafdichting voor te schrijven in de vorm van een voorwaardelijke verplichting.

De Afdeling overweegt verder dat de voorwaardelijke verplichting inhoudt dat als de gronden gebruikt gaan worden voor recreatie en er een park aangelegd wordt, de verplichting ontstaat tot het aanbrengen van een bovenafdichting. Daarbij komt dat de aanwijzing van de stortplaats Nauerna in de Uitvoeringsregeling als uitstellocatie geen verplichting inhoudt tot het realiseren van duurzaam stortbeheer. Duurzaam stortbeheer wordt op grond van hoofdstuk IIIA van het Stortbesluit voor deze locatie toegestaan in plaats van een bovenafdichting. Artikel 17c, eerste lid, van het Stortbesluit zegt dat op een in de Uitvoeringsregeling aangewezen locatie geen bovenafdichting hoeft te worden gerealiseerd. Die formulering sluit niet uit dat om andere redenen dan ontwikkelingen op het terrein van stortbeheer geen duurzaam stortbeheer wordt gerealiseerd en wel een bovenafdichting overeenkomstig de hoofdregels wordt aangebracht. Er is daarom geen strijd met het

Stortbesluit en de Uitvoeringsregeling, waarin de stortplaats is aangewezen als uitstellocatie. De raad heeft bij de inrichting als park in dit opzicht het belang van de gezondheid van recreanten kunnen laten prevaleren, indien de gronden gebruikt worden voor recreatie. Dit acht de Afdeling een redelijke afweging in het licht van een goede ruimtelijke ordening. Omdat er geen verplichting is tot realisering van duurzaam stortbeheer op grond van het Stortbesluit en de Uitvoeringsregeling, kan ook niet geoordeeld worden dat het plan wegens strijd met het Stortbesluit en de Uitvoeringsregeling niet uitvoerbaar is.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 29-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1248
Zaaknummer: 202005607/1/R1
Wetsartikelen: 3.1 lid 1 Wro en 17 lid 1 Stortbesluit bodembescherming

RECHTSPRAAK

Tracébesluit A12 en A15/Gelderland

De rekenafstand van 25 km mag worden toegepast, omdat buiten deze grens geen wetenschappelijke betrouwbare uitspraken meer kunnen worden gedaan over de depositie van een individuele bron. Het rekenprogramma SRM2+ mocht worden gebruikt voor stikstofberekeningen voor wegverkeer. De rekenafstand en SRM2+ zijn gebaseerd op de beste wetenschappelijke kennis en het gebruik is daarmee niet in strijd met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

Casus

De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft voor het wegenproject ViA15 een tracébesluit vastgesteld. Naar aanleiding van een eerdere tussenuitspraak van de Afdeling heeft het kabinet besloten om voor wegverkeer en alle andere stikstofemissiebronnen een rekenafstand van 25 km aan te houden. Deze rekenafstand is door de minister gehanteerd bij de depositieberekeningen in de aanvullende passende beoordeling voor het nieuwe Tracébesluit 2021 (TB2021). Om de effecten van stikstof door wegverkeer te berekenen, wordt in Aerius Calculator een combinatie van de rekenmodellen SRM2+ en OPS toegepast. Deze rekenafstand en het gebruik van het rekenmodel SRM2+ wordt door diverse milieustichtingen in beroep ter discussie gesteld.

Rechtsvragen

1. Mocht de minister de rekenafstand van 25 km toepassen?

2. Mocht de minister de stikstofberekeningen voor wegverkeer uitvoeren met de versie van SRM2+ die ten tijde van het TB2021 gold?

Uitspraak

1. De Afdeling komt in deze tussenuitspraak tot de conclusie dat de minister de rekenafstand van 25 km mocht toepassen. De minister heeft, onder verwijzing naar rapporten van het RIVM,

TNO en een expertoordeel, deugdelijk gemotiveerd dat 25 km de grens is waarbinnen met het rekenmodel OPS nog wetenschappelijk betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan over de depositie van een individuele bron. De minister kon op basis van die rapporten concluderen dat een berekende depositiebijdrage van een project op een detailniveau van een hectare op meer dan 25 km van de emissiebron niet meer redelijkerwijs toerekenbaar is aan het project. De toepassing van een rekenafstand die gebaseerd is op de beste wetenschappelijke kennis ter zake acht de Afdeling niet in strijd met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn:

– OPS bestaat uit een combinatie van Gaussisch pluimmodel en trajectoriemodel. Het Gaussisch pluimmodel gaat uit van constante meteorologische omstandigheden, dat is ongeveer een uur. Bij typisch Nederlandse windsnelheden heeft een luchtpakket dan 10-25 km afgelegd. Daarom is het toepassingsbereik begrensd op 25 km.

– De overgang van Gaussisch pluimmodel naar een trajectoriemodel vergroot het toepassingsbereik van OPS voor een individuele bron niet.

– De onzekerheid in modelresultaten en de samenhang met de afstand kan het best in kaart worden gebracht met validatiestudies. Er is echter geen validatie van de bijdrage van individuele bronnen aan de concentratie bekend op afstanden groter dan 20 km. Uit de enkele validaties die wel beschikbaar zijn tot 20 km komt naar voren dat de resultaten over het algemeen nauwkeurig zijn tot een factor 2. Omdat de onzekerheid toeneemt bij een toenemende afstand tot de bron, is aannemelijk dat de onzekerheid in de berekende depositiebijdrage van een individuele bron op afstanden buiten 25 km groter is dan een factor 2.

De Afdeling licht in de uitspraak vervolgens toe wat de toepassing van de rekenafstand betekent voor de beoordeling van de gevolgen van deposities die buiten de rekenafstand plaatsvinden. De deposities die buiten 25 km plaatsvinden zijn onderdeel van de totale depositie in Nederland. De overheid is verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudings- of passende maatregelen voor het behoud of het voorkomen van verslechtering van de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden van soorten als gevolg van de totale deposities. Dat zijn verplichtingen die voortvloeien uit artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn. De overheid moet daar invulling aan geven. De Wet natuurbescherming biedt daarvoor verschillende instrumenten.

De deposities buiten 25 km worden door de rekenafstand dus niet betrokken in een voortoets of passende beoordeling van een plan of project en worden ook niet op een andere wijze bij de

verlening van een toestemming voor een plan of project betrokken. De vraag of de bevoegde bestuursorganen met de juiste maatregelen en tijdig invulling geven aan de verplichting om instandhoudings- en passende maatregelen te treffen in relatie tot de totale depositiebijdrage in een Natura 2000-gebied, is naar het oordeel van de Afdeling bij een besluit waarbij toestemming wordt verleend voor een plan of project niet aan de orde. Daarom komt de Afdeling in een procedure over de toestemmingverlening van een plan of project niet toe aan de bespreking van beroepsgronden die over de keuze of uitvoering van instandhoudings- en passende maatregelen gaan.

2. De Afdeling komt in deze uitspraak verder tot de conclusie dat de minister de stikstofberekeningen voor wegverkeer mocht uitvoeren met de versie van SRM2+ die ten tijde van het TB2021 gold. De minister heeft onder verwijzing naar notities en rapporten van het RIVM en TNO deugdelijk gemotiveerd dat die versie van SRM2+ is gebaseerd op de beste wetenschappelijke kennis ter zake. De NO_2-concentratiebijdragen die SRM2 berekent, zijn door het RIVM gevalideerd aan de hand van een groot aantal metingen op korte afstanden van de weg en op afstanden tot 500-1000 m. Uit de vergelijking van de gemeten concentraties met de concentraties die met SRM2 zijn berekend, blijkt dat de berekende concentraties dicht bij de gemeten waarden liggen.

Op het moment waarop het TB2021 werd vastgesteld, werd door het RIVM weliswaar onderkend dat de toepassing van de depositiesnelheid in SRM2+ verbetering behoeft en werd daar onderzoek naar gedaan, maar de minister hoefde daarin geen concrete aanwijzingen te zien voor twijfel aan de geschiktheid van de versie van SRM2+ die voor het TB2021 is gebruikt. De Afdeling betrekt daarbij dat op het moment waarop AERIUS Calculator werd ontwikkeld, bekend was dat de verhouding NO/NO_2 op korte afstanden van een weg in OPS niet goed was, waardoor OPS bij de berekening van de depositiesnelheden uitgaat van een te hoog aandeel NO_2 in de concentraties. Dat leidt tot een overschatting van de NO_2-concentraties. De correctie die SRM2+ op basis van het advies van RIVM uit 2014 hierop toepast leidt tot lagere depositiebijdragen, met name in de nabijheid van het geprojecteerde wegtracé. Het onderzoek naar het verschil en de mogelijke oplossingen en aanpassingen van de modellering en berekeningsmethode die daarvoor nodig zijn, kostten tijd. Het uitgebreide onderzoek door het RIVM was in de loop van 2022 afgerond en heeft in Aerius Calculator 2022 (beschikbaar vanaf 26 januari 2023) geleid tot een verbetering van het OPS-model en de methode voor het toepassen van de effectieve depositiesnelheid in SRM2+.

De Afdeling is van oordeel dat met een berekening van de depositiebijdrage van een plan of project met OPS, waarbij rekening wordt gehouden met het toepassingsbereik dat OPS voor dat doel heeft, de gevolgen van een plan of project, rekening houdend met de beste

wetenschappelijke kennis ter zake, voor de betrokken Natura 2000-gebieden worden geïnventariseerd. Met andere woorden: met de huidige stand van de wetenschap en techniek kunnen de gevolgen van een plan of project met een depositieberekening tot 25 km afstand van de bron worden geïnventariseerd. Artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn en het daaraan ten grondslag liggende voorzorgbeginsel verplichten ertoe om die gevolgen in een voortoets te betrekken en als die gevolgen significant kunnen zijn, passend te beoordelen. De passende beoordeling van die gevolgen dient volledige, precieze en definitieve constateringen en conclusies te bevatten die elke redelijke wetenschappelijke twijfel over de gevolgen van een plan of project, voor de betrokken Natura 2000-gebieden kunnen wegnemen.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 05-04-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1299
Zaaknummer: 201702813/17/R3
Wetsartikelen: 2.8 lid 1 Wnb en 6 lid 3 Habitatrichtlijn

RECHTSPRAAK

Planschade/Land van Cuijk

Compensatie in natura niet mogelijk nu appellant geen belang (meer) heeft in de vennootschap die het perceel thans in eigendom heeft.

Casus

[Appellant] was ten tijde van belang eigenaar van een bedrijfsgebouw aan [locatie 1] te Boxmeer en van een bedrijfsgebouw en bedrijfswoning aan [locatie 2] te Boxmeer.

Op 2 november 2017 heeft het college een verzoek van [appellant] om een tegemoetkoming in planschade ontvangen. [Appellant] stelt, voor zover thans nog van belang, schade te hebben geleden als gevolg van het bestemmingsplan 'Boxmeer Zuidwest' (hierna: het nieuwe bestemmingsplan), dat op 13 maart 2015 onherroepelijk is geworden.

In een tussenuitspraak heeft de Afdeling geoordeeld dat het college ten onrechte het advies van de SAOZ aan zijn besluitvorming ten grondslag heeft gelegd. Het college heeft, uitvoering gevend aan de opdracht in de tussenuitspraak, bij besluit van 19 april 2022 opnieuw op het bezwaar van [appellant] beslist. Het college heeft in het besluit uiteengezet dat het thans van oordeel is dat de schade niet (gedeeltelijk) onder het normaal maatschappelijk risico valt. Volgens het college kan de schade in natura worden gecompenseerd.

[Appellant] stelt onder verwijzing naar een door hem overgelegde notariële akte inzake certificatenoverdracht dat hij, anders dan waar het college van uit is gegaan, geen eigenaar meer is van de percelen. Compensatie in natura is dan ook niet (meer) mogelijk, aldus [appellant].

Rechtsvraag

Kan de schade in natura worden gecompenseerd?

Uitspraak

Tegemoetkoming in planschade kan in voorkomende gevallen bestaan uit compensatie in natura, in welke gevallen schadevergoeding in geld achterwege kan blijven, omdat

tegemoetkoming in de schade anderszins is verzekerd. De voorkeur van degene die schade lijdt voor een bepaalde wijze van compenseren, is daarbij niet doorslaggevend. Het bestuursorgaan mag bij het tegemoetkomen in de schade uitgaan van de wijze van compenseren die de laagste kosten met zich brengt.

(...)

Compensatie in natura kan bij planschade in de vorm van waardevermindering door een wijziging van het planologische regime van de onroerende zaak van de aanvrager (de zogenoemde directe planschade) onder meer bestaan uit herstel van de door een wijziging van het planologische regime weggevallen planologische mogelijkheden. In dat geval kan tegemoetkoming in geld achterwege blijven, omdat de tegemoetkoming in schade anderszins is verzekerd.

SRK Projectmanagement BV is thans eigenaar van het perceel aan [locatie 1]. MSDR Holding BV is enig bestuurder en aandeelhouder van SRK Projectmanagement BV. Van MSDR Holding BV is [appellant] de (enig) bestuurder en stichting Wibo enig aandeelhouder. [Appellant] is ook (enig) bestuurder van stichting Wibo. Daarmee heeft [appellant] zeggenschap binnen de vennootschap die eigenaar is van het perceel aan [locatie 1]. Dit betekent echter niet dat compensatie in natura in dit geval mogelijk is. Uit de door [appellant] overgelegde notariële akte inzake certificatenoverdracht van 24 oktober 2007 blijkt namelijk dat stichting Wibo alle geplaatste aandelen van MSDR Holding BV geleverd heeft gekregen, dat de stichting daarvoor certificaten van aandelen heeft uitgegeven en dat deze certificaten, die aanvankelijk werden gehouden door [appellant], op 24 oktober 2007, zijn verkocht en geleverd aan [persoon]. Aangezien [appellant] de certificaten van aandelen niet (meer) in handen heeft, heeft hij geen belang (meer) in de vennootschap die het perceel aan [locatie 1] thans in eigendom heeft. Onder deze omstandigheden kan het college de door [appellant] geleden planschade niet meer wegnemen door de oude planologische mogelijkheden van dit perceel te laten herstellen.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 29-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1236
Zaaknummer: 202003476/2/A2
Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Rotterdam

Bij een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet een integrale beoordeling van de mogelijk nadelige milieugevolgen van het project worden verricht. Een enkele verwijzing naar uitgevoerde onderzoeken is onvoldoende. Bij deze integrale beoordeling moet (op een kenbare wijze) rekening worden gehouden met de relevante criteria van bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn.

Casus

Bij besluit van 29 april 2021 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Driemanssteeweg 15' vastgesteld. Bij besluit van 7 juni 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een (éénlaags) bouwmarkt, een tuincentrum en een drive-in met bijbehorende parkeerplaatsen en voor het aanleggen van een uitrit. Deze besluiten zijn voorbereid met toepassing van de gemeentelijke coördinatieregeling van artikel 3.30 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Appellanten kunnen zich niet verenigen met deze besluiten. Een deel van de appellanten betoogt dat de m.e.r.-beoordeling die aan het bestemmingsplan ten grondslag is gelegd niet voldoet aan artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). In dit verband brengen zij onder meer naar voren dat het geen toets bevat van de relevante criteria in bijlage III van de m.e.r.-richtlijn.

De raad heeft zich in een nader stuk en ter zitting op het standpunt gesteld dat geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject.

Rechtsvragen

1. Kwalificeert het project als stedelijk ontwikkelingsproject en is in dit verband relevant of per saldo aanzienlijke negatieve milieugevolgen kunnen ontstaan?

2. Bevat het m.e.r.-beoordelingsbesluit een toereikende integrale beoordeling van de mogelijke

nadelige gevolgen van het project voor het milieu?

Uitspraak

1. De raad heeft zich in een nader stuk en op de zitting, en anders dan in de toelichting op het bestemmingsplan, op het standpunt gesteld dat geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in categorie 11.2, onderdeel D, van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Volgens de raad is sprake van een zogeheten 'rood-voor-rood-project' en zullen de milieugevolgen van de oude situatie niet wezenlijk verschillen van de nieuwe situatie.

De Afdeling volgt de raad hierin niet. Onder verwijzing naar haar uitspraken van 15 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:694, van 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:348 en van 17 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1253, overweegt de Afdeling dat het antwoord op de vraag of sprake is van een (wijziging van een) stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van het Besluit m.e.r. afhangt van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aspecten als de aard en de omvang van de voorziene wijziging van de stedelijke ontwikkeling een rol spelen. Uit deze uitspraken volgt ook dat het antwoord op de vraag of een activiteit kan worden aangemerkt als een activiteit als bedoeld in kolom 1 van categorie 11.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r., niet afhankelijk is van het antwoord op de vraag of per saldo aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan.

Op het perceel staat in de bestaande situatie bebouwing die in gebruik was voor de autohandel. Deze bebouwing wordt gesloopt. Het bestemmingsplan voorziet in de herontwikkeling van dat perceel. Het bestemmingsplan maakt zoals gezegd een bouwmarkt met een tuincentrum en andere voorzieningen met een gezamenlijk bvo van 20.650 m^2 mogelijk. Gelet op deze aard en omvang van deze ontwikkeling is naar het oordeel van de Afdeling de ontwikkeling een wijziging van een stedelijk ontwikkelingsproject.

2. De raad moet zijn standpunt dat een activiteit die beneden de voor de m.e.r.-beoordeling gedefinieerde drempel valt daadwerkelijk geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, deugdelijk motiveren. Daarbij is een enkele verwijzing naar de verrichte sectorale onderzoeken niet voldoende. De raad moet namelijk een integrale beoordeling van de mogelijke nadelige milieugevolgen van het project verrichten. Een enkele verwijzing naar uitgevoerde onderzoeken is geen integrale beoordeling. Bij de integrale beoordeling van de mogelijke nadelige gevolgen van het project voor het milieu moet bovendien rekening worden gehouden met de relevante criteria van bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn. In de motivering van het m.e.r.-beoordelingsbesluit moet de raad ook verwijzen naar deze relevante criteria, zo vereist paragraaf 7.6 van de Wet milieubeheer (Wm). De Afdeling verwijst naar haar uitspraken van 24 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4648, overweging 20.4, van

3 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3201, overweging 6.4, en van 9 juli 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2298, overweging 9.

In de inleiding van het m.e.r.-beoordelingsbesluit staat dat de beoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met paragraaf 7.6 van de Wm en bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn. In het m.e.r.-beoordelingsbesluit is geconcludeerd dat er geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld, omdat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. De motivering van deze conclusie behelst naar het oordeel van de Afdeling in feite niet meer dan een herhaling van de in de plantoelichting opgenomen beoordeling van de gevolgen van de ontwikkeling op de luchtkwaliteit. Hoewel in de inleiding van het m.e.r.-beoordelingsbesluit staat dat de beoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn, blijkt uit het besluit niet dat de raad de criteria van deze bijlage kenbaar heeft betrokken bij zijn beoordeling. In het besluit is ook niet anders dan in zijn algemeenheid naar deze criteria verwezen. Over de opmerking tijdens de eerste zitting dat in het m.e.r.-beoordelingsbesluit alleen is ingegaan op de relevante gevolgen van het project, overweegt de Afdeling dat dat niet uit het besluit kan worden afgeleid, juist omdat niet duidelijk is of de criteria uit bijlage III bij de beoordeling zijn betrokken. Gelet hierop is naar het oordeel van de Afdeling geen toereikende integrale beoordeling gemaakt van de mogelijke nadelige gevolgen van het project voor het milieu in relatie tot de criteria van bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn. Het betoog slaagt. Het bestemmingsplan is in strijd met artikel 7.16 en volgende van de Wm.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 05-04-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1372
Zaaknummer: 202104750/1/R3
Wetsartikelen: 2 lid 5 onder b Besluit m.e.r en 7.16 e.v. Wm

RECHTSPRAAK

Reactieve aanwijzing/Noord-Holland

Onder omstandigheden moet een bepaald gebied voor toepassing van artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro worden gekwalificeerd als bestaand stedelijk gebied, maar kan het tegelijkertijd landelijk gebied zijn als bedoeld in een Omgevingsverordening.

Casus

Bij besluit van 27 oktober 2021 heeft het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland besloten de raad van de gemeente Purmerend een zogenoemde reactieve aanwijzing te geven als bedoeld in artikel 3.8, zesde lid, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Deze reactieve aanwijzing strekt ertoe dat 1) de bestemming 'Horeca' zoals opgenomen op de verbeelding en in de planregels in artikel 2 en 3) de gronden aangeduid als aanwijzingsgebied geen deel blijven uitmaken van het bestemmingsplan 'Purmerend - Hotel Kom A7', zoals vastgesteld op 23 september 2021. Met het plandeel wordt voorzien in de nieuwbouw van een hotel. Het college heeft onder andere aan de aanwijzing ten grondslag gelegd dat het plandeel is vastgesteld in strijd met artikel 6.59 van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020. Volgens het college heeft de gemeente bij de voorbereiding van het plan ten onrechte buiten beschouwing gelaten dat het plangebied ligt in het werkingsgebied landelijk gebied van de Omgevingsverordening. Als gevolg daarvan voldoet de beoogde ontwikkeling niet aan de ruimtelijke kwaliteitseisen die gelden voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen op grond van artikel 6.59, tweede lid, van de Omgevingsverordening.

De gemeente en Van der Valk hebben beroep ingesteld tegen de reactieve aanwijzing. Zij betogen onder andere dat de Omgevingsverordening innerlijk tegenstrijdig is. Volgens appellanten hinkt de verordening namelijk op twee gedachten. Enerzijds wordt in de Omgevingsverordening aangesloten bij de definitie van bestaand stedelijk gebied in de zin van artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder h, van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), door onderscheid te maken tussen bestaand stedelijk gebied en landelijk gebied, en anderzijds wordt van het Bro afgeweken omdat het in de Omgevingsverordening mogelijk is dat bestaande stedelijke gebieden en landelijke gebieden in sommige gevallen overlappen. Omdat

het plangebied bestaand stedelijk gebied in de zin van het Bro betreft, kan het plangebied alleen al daarom niet als landelijk gebied worden aangemerkt. De Omgevingsverordening strookt in zoverre daarom volgens hen niet met de systematiek van de ladder van duurzame verstedelijking zoals verankerd in het Bro in onder meer artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder h, van het Bro en is daarom bovendien in strijd met artikel 118 van de Provinciewet.

Rechtsvraag

Moet artikel 6.59, tweede lid, van de Omgevingsverordening onverbindend worden verklaard of buiten toepassing worden gelaten wegens strijd met artikel 118 van de Provinciewet, gelezen in samenhang met artikel 3.1.6, tweede lid, en artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder h, van het Bro?

Uitspraak

De Afdeling stelt vast dat het belang dat wordt behartigd in artikel 6.59 van de Omgevingsverordening, het beschermen van het open landschap, een belang is in de zin van artikel 4.2, eerste lid, van de Wro, op grond waarvan het noodzakelijk kan zijn om een reactieve aanwijzing te geven met het oog op een goede ruimtelijke ordening. Het staat vast dat de raad bij het vaststellen van het bestemmingsplan niet heeft voldaan aan artikel 6.59, tweede lid, van de Omgevingsverordening.

Naar het oordeel van de Afdeling is artikel 6.59, tweede lid, van de Omgevingsverordening niet in strijd met het regime van de ladder van duurzame verstedelijking uit artikel 3.1.6, tweede lid, in samenhang met artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder h, van het Bro. Om die reden is ook geen sprake van strijd met artikel 118 van de Provinciewet. De Afdeling betrekt hierbij dat het college heeft toegelicht dat provinciale staten er bewust voor hebben gekozen om in de Omgevingsverordening niet meer uit te gaan van de systematiek dat het landelijk gebied bestaat uit alle gebieden die niet kunnen worden gekwalificeerd als bestaand stedelijk gebied in de zin van artikel 1.1.1, eerste lid, onder h, van het Bro. Provinciale staten achtten het namelijk onwenselijk dat binnen die systematiek en op grond van de jurisprudentielijn van de Afdeling (zie de overzichtsuitspraak over de ladder voor duurzame verstedelijking van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, onder 10.1 en 10.2) ook bijvoorbeeld groen en onbebouwd gebied met een stedelijke bestemming werd aangemerkt als bestaand stedelijk gebied en daardoor gemakkelijk kon worden omgezet in bebouwd gebied. Om die reden is het belang van het beschermen van dergelijke gebieden neergelegd in artikel 6.59 van de Omgevingsverordening. Dit artikel sluit het regime van de ladder van duurzame verstedelijking in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro niet uit, maar werkt daarop aanvullend. Weliswaar wordt in de Omgevingsverordening nog steeds aangesloten bij het begrip ‘bestaand

stedelijk gebied' als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder h, van het Bro, maar dat begrip is alleen van belang in het kader van artikelen die zijn ingegeven door de ladder voor duurzame verstedelijking uit het Bro, waaronder artikel 6.33 van de Omgevingsverordening. Dit betekent dat onder omstandigheden een bepaald gebied voor de toepassing van artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro moet worden gekwalificeerd als bestaand stedelijk gebied, maar tegelijkertijd landelijk gebied kan zijn als bedoeld in artikel 6.59 van de Omgevingsverordening.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 05-04-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1353
Zaaknummer: 202107767/1/R1
Wetsartikelen: 3.8 lid 6 Wro, 4.2 lid 1 Wro, 1.1.1 lid 1, aanhef en onder h Bro, 3.1.6 lid 2 Bro en 118 Provinciewet

RECHTSPRAAK

Tijdelijke omgevingsvergunning/Haarlem

Onderzoeksgegevens ouder dan twee jaar mogen zonder nadere motivering worden gebruikt voor de onderbouwing van een besluit. Een nader motivering van het gebruik van deze onderzoeksgegevens is alleen nodig wanneer door belanghebbenden gesteld wordt dat er sprake is van gewijzigde feiten of omstandigheden, of wanneer de gegevens zo gedateerd zijn – wat betreft verstreken tijd, niet wat betreft inhoud – dat het bevoegde bestuursorgaan uit zichzelf behoefte voelt het gebruik ervan te verantwoorden.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Haarlem heeft een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen en gebruiken van 162 tijdelijke wooneenheden ten behoeve van sociale huurwoningen en huisvesting van statushouders, een cultureel maatschappelijke ruimte en bijbehorende voorzieningen voor een periode van tien jaar. Appellanten hebben hoger beroep ingesteld en maken bezwaar tegen de onderbouwing, omdat naar hun mening onder andere de 'Flora- en Fauna quickscan' niet meer actueel is.

Rechtsvraag

Kunnen onderzoeksgegevens ouder dan twee jaar zonder nadere motivering gebruikt worden voor de onderbouwing van een besluit?

Uitspraak

Ingevolge artikel 3.1a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) mag het bevoegd gezag zich bij het verlenen van een omgevingsvergunning in ieder geval baseren op gegevens en onderzoeken die niet ouder zijn dan twee jaar. In de Memorie van Toelichting bij deze bepaling staat dat met de formulering is beoogd aan te geven dat het gebruik van gegevens en onderzoeken, die niet ouder zijn dan twee jaar, geen nadere motivering of rechtvaardiging behoeft. Daarnaast geeft deze formulering aan dat ook gegevens en

onderzoeken die ouder zijn dan twee jaar gebruikt mogen worden. Verder staat er dat het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel met zich kunnen brengen dat bij een langere termijn gemotiveerd wordt, waarom van die gegevens wordt gebruik gemaakt. Hiertoe zal in beginsel alleen aanleiding bestaan, indien door belanghebbenden gesteld wordt dat aan het besluit actuele gegevens ten grondslag dienen te worden gelegd, omdat sprake is van gewijzigde feiten of omstandigheden, of de gegevens zo gedateerd zijn – wat betreft verstreken tijd, niet wat betreft inhoud – dat het bevoegde bestuursorgaan uit zichzelf behoefte voelt het gebruik ervan te verantwoorden.

Wat [appellanten] aanvoeren, geeft geen aanleiding voor de conclusie dat sprake is van gewijzigde feiten of omstandigheden waardoor het college de verschillende onderzoeken niet meer aan de omgevingsvergunning ten grondslag heeft kunnen leggen. Dat zij in de procedure tegen de eerder verleende omgevingsvergunning al inhoudelijke bezwaren hebben aangevoerd tegen de onderzoeksrapporten en dat in de ‘Flora- en Fauna Quickscan’ niet is getoetst aan de Wet natuurbescherming, betekent nog niet dat er sprake is van gewijzigde feiten of omstandigheden.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 22-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1148
Zaaknummer: 202106284/1/R4
Wetsartikelen: 3.1a Wabo

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Diemen

Bestemmingsplan, snelheid van 30 km/u, die geldt als uitgangspunt voor akoestisch onderzoek, nog onvoldoende zeker.

Casus

Het bestemmingsplan 'Verkeersstructuur Diemen Zuid' heeft als doel het mogelijk maken van wijzigingen in de bestaande verkeersstructuur in Diemen-Zuid. Er is beroep ingesteld door de Buurtgroep VerkeerD door Diemen Zuid. De Buurtgroep vreest dat het plan een aanzienlijke aantasting van het woon- en leefklimaat met zich zal brengen door een toename van verkeer. Zij verwacht dat het geluidniveau in en bij de woningen van een deel van de leden van de Buurtgroep ontoelaatbaar zal toenemen. De buurtgroep betoogt onder meer dat er in de akoestische onderzoeken ten onrechte van uit wordt gegaan dat er een maximum snelheid van 30 km/uur zal gaan gelden op de weg.

Rechtsvraag

Mocht de gemeenteraad er bij het vaststellen van het bestemmingsplan van uitgaan dat een maximumsnelheid van 30 km/uur zou worden ingevoerd?

Uitspraak

De Afdeling merkt op dat het voor het beoordelen van de akoestische situatie van cruciaal belang is of na openstelling van de busbaan voor ander verkeer al dan niet een maximumsnelheid van 30 km/uur zal gelden. Zo behoeft gelet op artikel 74, eerste en tweede lid, aanhef en onder b, in samenhang met artikel 77 van de Wet geluidhinder (Wgh), bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan geen akoestisch onderzoek te worden ingesteld als voor de desbetreffende wegen een dergelijke maximumsnelheid geldt.

In dit geval geldt voor het betrokken weggedeelte nog geen maximumsnelheid van 30 km/uur en heeft het college ook nog geen besluit genomen dat ertoe strekt dat die maximumsnelheid wordt ingevoerd zodra de openstelling van het weggedeelte voor ander gemotoriseerd verkeer dan busverkeer een feit is. Wel heeft het college een daartoe strekkend concept-besluit

opgesteld. De vraag rijst of met dat laatste kon worden volstaan.

De Afdeling heeft in haar uitspraak van 1 oktober 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BF3865, overwogen dat volgens vaste jurisprudentie een redelijke wetsuitleg ertoe leidt dat aan de voorwaarden voor het aannemen van een uitzondering als bedoeld in artikel 74, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wgh ook is voldaan indien de maximumsnelheid van 30 km/uur weliswaar nog niet geldt ten tijde van de vaststelling van het plan, maar tot het instellen daarvan door het bevoegd gezag al wel is besloten. In de zaak die heeft geleid tot de uitspraak van 1 oktober 2008 waren de wegen die door het plan mogelijk werden gemaakt echter nog niet aangelegd, zodat een 30 kilometerzone nog niet kon gelden en evenmin kon worden geëist dat het verkeersbesluit tot het instellen van een 30 kilometerzone al bij de vaststelling van het plan was genomen. Hoewel de inrichting van de open te stellen busbaan in het plangebied nog zal worden aangepast, gaat het in de voorliggende procedure om een bestaande weg. Mede in het licht van de uitspraak van de Afdeling van 1 oktober 2008 had het college er in dit geval daarom voor kunnen kiezen alvast een verkeersbesluit te nemen waarbij een 30 kilometerregime wordt vastgesteld, met dien verstande dat dat regime pas zou gaan gelden als de openstelling van de busbaan voor ander verkeer een feit is. Naar het oordeel van de Afdeling mocht de raad er bij het vaststellen van het plan zonder een dergelijk besluit niet van uitgaan dat een maximumsnelheid van 30 km/uur zou worden ingevoerd. De omstandigheid dat het college blijkens het concept-besluit de intentie had die maximumsnelheid vast te stellen, maakt dit niet anders. Het besluit is op dit punt daarom niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 25-01-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:283
Zaaknummer: 202105574/1/R1
Wetsartikelen: 74 lid 1 en 2 onder b Wgh en 77 Wgh

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunnning/Utrecht

Bij mandelige eigendom kan niet worden aangenomen dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt omdat enkel de toestemming van de mede-eigenaar ontbreekt. De aanvrager om een omgevingsvergunning inzake reconstructie van een mandelige muur is dus een belanghebbende.

Casus

Op 6 augustus 2019 heeft de eigenaar van een pand in Utrecht door middel van een aanvraagformulier een verzoek ingediend om een omgevingsvergunning voor het reconstrueren van de mandelige keldermuur tussen twee panden in Utrecht. Met de brief van 22 augustus 2019 heeft het college de aanvrager geïnformeerd dat aannemelijk is dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt, omdat hij geen toestemming heeft van de eigenaar van het andere pand om werkzaamheden aan de mandelige keldermuur uit te voeren. Dat betekent volgens het college dat hij geen belanghebbende is en dat zijn verzoek geen aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is. De aanvrager heeft vervolgens beroep ingesteld.

De rechtbank heeft het beroep ongegrond verklaard en overwogen dat ten tijde van de beoordeling door het college aannemelijk was dat het bouwplan niet kon worden verwezenlijkt. Het gaat namelijk om een mandelige keldermuur, die dus in gedeeld eigendom is van hem en de eigenaar van het andere pand. Dat betekent volgens de rechtbank dat hij toestemming nodig heeft van de eigenaar van het andere pand om de gewenste werkzaamheden aan de keldermuur te kunnen uitvoeren. Volgens de rechtbank heeft die eigenaar met een e-mail van 16 juli 2019 toestemming geweigerd voor het uitvoeren van de voorgestelde werkzaamheden aan de keldermuur. Dat er een civiele procedure kan worden gestart om vervangende toestemming te verkrijgen, betekent volgens de rechtbank niet dat daarmee vast staat dat die vervangende toestemming ook zal worden verkregen. Omdat dus aannemelijk was dat het bouwplan (nog) niet kon worden verwezenlijkt, heeft het college terecht vastgesteld dat de aanvrager van de omgevingsvergunning geen belanghebbende is bij

zijn verzoek en dat geen sprake is van een aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb. De aangevoerde uitspraken van de Afdeling waar in beroep naar wordt verwezen, leiden volgens de rechtbank niet tot een andere conclusie. Volgens de rechtbank is de zaak die ten grondslag ligt aan de uitspraak van de Afdeling van 26 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1095, niet vergelijkbaar met de zaak die aan de orde is. Volgens de rechtbank heeft de Afdeling in die uitspraak namelijk meerdere aspecten betrokken bij het oordeel dat in die zaak niet kon worden geconcludeerd dat het bouwplan niet kon worden verwezenlijk, waaronder de omstandigheid dat bij een mandelige muur gedeelde beschikkingsmacht geldt. Dat betekent echter niet dat bij een mandelige muur met gedeelde beschikkingsmacht altijd zonder toestemming van de mede-eigenaar moet worden aangenomen dat het bouwplan kan worden verwezenlijkt.

Appellant heeft hoger beroep ingesteld. Hij betoogt onder andere dat hij ook zonder toestemming van de eigenaar van het andere pand belanghebbende is bij zijn aanvraag om een omgevingsvergunning voor het reconstrueren van de keldermuur. Hij stelt namelijk wel beschikkingsmacht over de keldermuur te hebben, zij het gedeeld met de eigenaar van het andere pand. Als mede-eigenaar heeft hij immers de mogelijkheid van een gang naar de civiele rechter voor het verkrijgen van vervangende toestemming, als de eigenaar van het andere pand zonder redelijke grond toestemming weigert. Volgens appellant gaat het in de uitspraak van de Afdeling van 26 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1095, om een vergelijkbare situatie. De rechtbank heeft volgens appellant ten aanzien van deze uitspraak miskend dat niet bepalend is of het bouwplan te allen tijde kan worden verwezenlijkt, maar of aannemelijk is of het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt.

Rechtsvraag

Is appellant ook zonder toestemming van de eigenaar van het andere pand belanghebbende bij zijn aanvraag om een omgevingsvergunning voor het reconstrueren van de keldermuur?

Uitspraak

Een aanvrager om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk wordt in beginsel verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op de door hem ingediende aanvraag. Dit is anders indien aannemelijk is gemaakt dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 26 juli 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2002).

De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat het ontbreken van toestemming van de eigenaar van het andere pand betekent dat het aannemelijk is gemaakt dat het bouwplan van [appellant] niet kan worden verwezenlijkt. In het geval van een mandelige keldermuur geldt

immers gedeelde beschikkingsmacht. Bij mandelige eigendom kan daarom niet worden aangenomen dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt vanwege de enkele omstandigheid dat toestemming van de mede-eigenaar ontbreekt. Daarbij is van belang dat in geval van mandelige eigendom ten aanzien van een weigering van een mede-eigenaar om toestemming voor een bouwplan te verlenen, een gang naar de civiele rechter openstaat. Binnen die rechtsgang kan worden beoordeeld of die mede-eigenaar zijn toestemming zonder redelijke grond heeft geweigerd. De Afdeling verwijst naar de uitspraak van de Afdeling van 26 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1095, en naar analogie naar de uitspraken van 6 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1869, en 7 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4263.

Anders dan de rechtbank heeft overwogen, is appellant dus belanghebbende bij het verzoek om een omgevingsvergunning voor het reconstrueren van de mandelige keldermuur en is dat verzoek een aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 29-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1253
Zaaknummer: 202202064/1/R4
Wetsartikelen: 1:3 lid 3 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Beemster

Het college heeft een aanvraag om een omgevingsvergunning niet kunnen weigeren, alleen omdat aanvrager geen anterieure overeenkomst heeft willen sluiten die strekt tot betaling van een bijdrage in de gemeentelijke exploitatiekosten.

Casus

Bij besluit van 11 mei 2020 heeft het college geweigerd aan Baetland Vastgoed een omgevingsvergunning te verlenen voor het in strijd met het ter plaatse geldende plan gebruiken van het perceel Prins Mauritsstraat 3 in Middenbeemster als parkeerterrein voor in totaal 39 parkeerplaatsen voor een termijn van tien jaar. Bij brief van 12 maart 2020 had het college eerder aan Baetland Vastgoed meegedeeld dat het eerst een anterieure overeenkomst wil sluiten alvorens het medewerking kan verlenen aan het verzoek voor het afwijken van het plan. In die anterieure overeenkomst zou onder meer moeten staan: dat voor de gemeente aan de medewerking kosten verbonden zijn, dat verzoeker zich ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het project bereid verklaart de daaruit voortvloeiende kosten voor de gemeente te vergoeden, dat die bijdrage aan de gemeentelijke kosten € 3.428 bedraagt en dat deze bijdrage in de plaats komt van de legeskosten voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Voorts is bepaald dat voor rekening van verzoeker komen: de overige legeskosten van de (overige) in verband met de uitvoering van het project benodigde vergunningen. Baetland Vastgoed heeft geweigerd de overeenkomst met het college aan te gaan, omdat zij het niet eens is met betaling van de daarin genoemde bijdrage. Volgens haar is de gemeente niet bevoegd om een bijdrage te vragen, anders dan via de leges.

Het college heeft in het besluit om de vergunning te weigeren, overwogen dat de uitvoerbaarheid van het project niet is verzekerd. Het bouwplan is daarom volgens het college in strijd met een goede ruimtelijke ordening. In het besluit van 11 mei 2020 staat in zoverre dat voor deze procedure op basis van de Legesverordening een bedrag is verschuldigd van € 397,80, maar dat dit bedrag aan leges de kosten niet dekt. De gemeente heeft de ambtelijke inzet namelijk geraamd op € 3.267. Artikel 4.a van de Legesverordening biedt de mogelijkheid

tot vrijstelling van de leges voor de kosten van diensten die de gemeente krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan en voornemens is om te verhalen. Uit afdeling 6.4 van de Wro blijkt dat de gemeente een overeenkomst kan aangaan met de initiatiefnemer om een bijdrage aan de kosten van grondexploitatie (waaronder gemeentelijke plankosten), planschaderisico en een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen af te spreken. Het college heeft hier van die mogelijkheid gebruikgemaakt. Het feit dat bij deze aanvraag geen sprake is van een 'aangewezen bouwplan' als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), staat volgens het college er niet aan in de weg om via een overeenkomst deze gemeentelijke kosten te verhalen.

De rechtbank heeft het door Baetland Vastgoed ingestelde beroep gegrond verklaard, het besluit van 11 mei 2020 vernietigd en het college opgedragen om een nieuw besluit te nemen. De rechtbank heeft overwogen dat de omstandigheid dat Baetland Vastgoed betaling van de door het college gewenste bijdrage in de gemeentelijke plankosten weigert, niet kan leiden tot de conclusie dat sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Volgens de rechtbank bestaat namelijk geen ruimtelijke samenhang tussen de gevraagde bijdrage en de beoogde ontwikkeling en is deze bijdrage niet bedoeld om een op zichzelf nadelige ruimtelijke ontwikkeling te compenseren. In dat kader heeft de rechtbank ook overwogen dat sprake kan zijn van strijd met een goede ruimtelijke ordening als de uitvoerbaarheid van een project niet of onvoldoende is verzekerd, maar dat het daarbij alleen gaat om de vraag of het project, mede gelet op de financiële positie van de initiatiefnemer, daadwerkelijk zal kunnen worden gerealiseerd. Die vraag is hier verder niet aan de orde. Volgens de rechtbank heeft de Afdeling in haar uitspraak van 28 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2950, weliswaar overwogen dat een bijdrage aan een gewenste ruimtelijke ontwikkeling kan worden gevraagd en dat bij weigering van betaling sprake kan zijn van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Maar in dit geval is van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling gesteld noch gebleken dat die op zichzelf in ruimtelijke zin nadelig is. De gevraagde financiële bijdrage is niet bedoeld om een nadelige ruimtelijke ontwikkeling te compenseren, maar heeft hier slechts tot doel de gemeentelijke plankosten te dekken.

Het college heeft vervolgens hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak. Volgens het college is de rechtbank ten onrechte tot het oordeel gekomen dat het college de gevraagde omgevingsvergunning niet heeft mogen weigeren wegens strijd met een goede ruimtelijke ordening. Het college stelt dat het grondexploitatiekostenverhaal verankerd is in afdeling 6.4 van de Wro en dit betekent volgens het college dat het verhaal van deze kosten een ruimtelijk aspect is. Daarbij wordt gewezen op het feit dat in de literatuur ook een verband tussen uitvoerbaarheid en goede ruimtelijke ordening wordt gelegd. Ook de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 6.24, eerste lid, onder a, van de Wro (Kamerstukken II 2004/05,

30218, nr. 3, p. 2, 15 en 22) gaat hiervan uit. De Afdeling heeft voor financiële bijdragen voor een ruimtelijke ontwikkeling en financiële bijdragen ter verrekening van planschade in artikel 6.24, eerste lid, van de Wro geoordeeld dat een dergelijke bijdrage kan worden gevraagd en bij weigering van betaling sprake kan zijn van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Volgens het college ligt het systematisch voor de hand dat het weigeren van planologische medewerking vanwege een gebrek aan kostenverhaal van grondexploitatiekosten eveneens in overeenstemming is met het stelsel van de Wro en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het college trekt in zoverre een parallel met de uitspraak van de Afdeling van 25 januari 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV1816, over planschadekostenverhaal. De Afdeling heeft daarin overwogen dat het niet onredelijk is dat het college aan het vaststellen van een wijzigingsplan de voorwaarde heeft gesteld dat een planschadevergoedingsovereenkomst als bedoeld in artikel 6.4a, eerste lid, van de Wro wordt gesloten waarin initiatiefnemer zich verbindt om de daaruit voortvloeiende planschade voor zijn rekening te nemen. Daarbij is van belang geacht dat het college niet de mogelijkheid had om de kosten uit hoofde van een exploitatieplan te verhalen, nu geen sprake was van een aangewezen bouwplan.

Daarnaast betoogt het college dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college de verlening van een gevraagde vergunning niet afhankelijk mag stellen van betaling van een financiële bijdrage, anders dan via leges. De gemeente geeft in dit geval de voorkeur aan kostenverhaal via een grondexploitatieovereenkomst. Het is namelijk gemeentelijk beleid dat kostenverhaal van complexe aanvragen plaatsvindt via een overeenkomst in plaats van via leges. Artikel 4, onder a, van de Legesverordening bepaalt ook dat de gemeente geen leges heft in geval kostenverhaal plaatsvindt via een grondexploitatieovereenkomst.

Rechtsvraag

Heeft het college als voorwaarde voor planologische medewerking kunnen stellen dat Baetland Vastgoed een overeenkomst sluit ter verzekering van de kosten die de gemeente voor de behandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning moet maken?

Uitspraak

Op grond van het bepaalde in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo kan de gevraagde omgevingsvergunning slechts worden geweigerd als sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Die strijd doet zich onder meer voor als een goed woon- en leefklimaat als gevolg van het project niet is gewaarborgd of als op voorhand reden bestaat om aan te nemen dat het project niet uitvoerbaar is.

Niet in geschil is dat het beoogde gebruik van het perceel als parkeerterrein in strijd is met de ter plaatse geldende bestemming. Evenmin is in geschil dat dit gebruik met toepassing van het

bepaalde in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2° van de Wabo zou kunnen worden vergund. Het college heeft op zichzelf geen ruimtelijke bezwaren, maar de afwijzing van de aanvraag is ingegeven door de omstandigheid dat Baetland Vastgoed zich niet wil verbinden tot betaling van de gewenste financiële bijdrage in de kosten. Volgens het college is sprake van strijd met een goede ruimtelijke ordening omdat de gemeentelijke kosten voor de grondexploitatie door weigering van betaling van de bijdrage in de kosten niet anderszins zijn verzekerd. Daarmee is de uitvoerbaarheid van het project niet verzekerd. De vraag is of het college als voorwaarde voor planologische medewerking kan stellen dat Baetland Vastgoed een overeenkomst sluit ter verzekering van de kosten die de gemeente voor de behandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning moet maken. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de omstandigheid dat Baetland Vastgoed betaling van de door het college gewenste bijdrage in de gemeentelijke kosten weigert, niet kan leiden tot de conclusie dat sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Daartoe overweegt de Afdeling als volgt.

De Wro biedt voor in artikel 6.2.1 van het Bro aangewezen bouwplannen de mogelijkheid om kosten via een exploitatieplan te verhalen. Het systeem van hoofdstuk 6 van de Wro impliceert dat als geen anterieure overeenkomst wordt gesloten, er voor het kostenverhaal een exploitatieplan wordt vastgesteld. Vaststaat dat hier geen sprake is van een aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Bro. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 28 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2950, verzet het systeem van de Wro zich er echter niet tegen dat ook zonder aangewezen bouwplan een overeenkomst over grondexploitatie als bedoeld in artikel 6.24, eerste lid, van de Wro kan worden aangegaan. Aan een gewenste ruimtelijke ontwikkeling, waarvoor planologische medewerking is vereist, kunnen naar het oordeel van de gemeenteraad of het college planologische nadelen zijn verbonden. Deze nadelen kunnen onder omstandigheden worden ondervangen door mitigerende en/of compenserende maatregelen of voorzieningen. Mits een structuurvisie daarin voorziet, kan ter bekostiging van dergelijke maatregelen of voorzieningen de betaling van een financiële (verevenings-)bijdrage worden overeengekomen. Indien geen overeenkomst tot stand komt, kunnen de raad of het college de benodigde planologische medewerking weigeren, omdat de bekostiging van de benodigde maatregelen of voorzieningen, waarmee de aan de betrokken ruimtelijke ontwikkeling verbonden planologisch nadelige gevolgen kunnen worden gemitigeerd en/of gecompenseerd, niet is gegarandeerd en het aldus niet zeker is dat de bedoelde voorzieningen en/of maatregelen worden getroffen. Planologische medewerking aan een met het geldende planologisch regime strijdig bouwplan, waartegen op zich geen planologische bezwaren bestaan, kan niet worden geweigerd, omdat de initiatiefnemer weigert de betaling van een financiële bijdrage overeen te komen. Ter vergelijking wijst de Afdeling op de uitspraak van 25 oktober 2013,

ECLI:NL:RVS:2013:1783, en op de uitspraak van 28 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2950.

Wat betreft de ruimtelijke samenhang tussen het bouwplan en de van Baetland verlangde financiële bijdrage heeft het college gewezen op een stuk van 21 oktober 2021, waarin een onderbouwing staat over de benodigde ambtelijke inzet voor de aanvraag. Dit stuk is als bijlage 3 bij het verweerschrift gevoegd. De door het college gevraagde financiële bijdrage heeft naar het oordeel van de Afdeling niet het doel een nadelige ruimtelijke ontwikkeling te compenseren, maar heeft slechts tot doel om de gemeentelijke kosten te dekken. Zo staat in het stuk van 21 oktober 2021 dat de beoordeling van de aanvraag onder meer de noodzaak met zich brengt om een reeks disciplines binnen de gemeentelijke organisatie te raadplegen en dat diverse adviezen uitgebracht zijn. De Afdeling ziet in zoverre geen ruimtelijke samenhang tussen het project waarvoor de bijdrage wordt gevraagd en het bestedingsdoel van de bijdrage. Hier is dus geen sprake van een vereveningsbijdrage. Dit is daarom geen ruimtelijk relevant belang dat als grondslag kan dienen voor weigering van de gevraagde omgevingsvergunning.

Het college stelt dat het aangaan van de overeenkomst vereist is voor de economische uitvoerbaarheid van het project en dat het verhaal van deze kosten in zoverre een ruimtelijk aspect is. Daarbij verwijst hij naar de uitspraak van 25 januari 2012, waarin geen sprake was van een aangewezen bouwplan en daardoor evenmin de mogelijkheid bestond om de kosten uit hoofde van een exploitatieplan te verhalen. Het ligt volgens het college voor de hand om de in die uitspraak geaccepteerde mogelijkheid van het via een overeenkomst verzekeren van planschadekosten in de sleutel van de financiële uitvoerbaarheid te plaatsen. De Afdeling volgt dit standpunt niet. Die uitspraak gaat over tegemoetkoming in planschade en in artikel 6.4a van de Wro is een regeling opgenomen voor planschadekostenverhaal. In het licht van die wettelijke regeling heeft de Afdeling geoordeeld dat in het geval waarin een planologische wijziging uitsluitend in het belang van de aanvrager was, de weigering om een dergelijke planschadeovereenkomst te sluiten een valide weigeringsgrond is. De voorliggende zaak gaat over de weigering van planologische medewerking vanwege het ontbreken van de bereidheid om de kosten voor het gemeentelijke apparaat te betalen. Dit is een andere situatie dan die in de uitspraak van 25 januari 2012. Voor het verhaal van dergelijke kosten bij niet-aangewezen bouwplannen is de Legesverordening beschikbaar. De omstandigheid dat in de Legesverordening van de gemeente is opgenomen dat kostenverhaal van complexe aanvragen plaatsvindt via een overeenkomst, doet aan het voorgaande niet af. Met die regeling kan niet een weigeringsgrond voor een omgevingsvergunning worden geïntroduceerd die buiten het stelsel van de Wro ligt.

De conclusie is dat het college de door Baetland Vastgoed ingediende aanvraag om een omgevingsvergunning niet heeft kunnen weigeren, alleen omdat zij geen anterieure overeenkomst heeft gesloten die strekt tot betaling van een bijdrage in de gemeentelijke

exploitatiekosten. De rechtbank is terecht tot dezelfde conclusie gekomen.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 29-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1239
Zaaknummer: 202106414/1/R1
Wetsartikelen: 6.24 lid 1 onder a Wro , 6.2.1 Bro, 2.12 lid 1 aanhef en onder a Wabo en 6.4a Wro

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Utrecht

Welstandscommissie heeft het negatieve advies niet gebaseerd op de geldende welstandscriteria. Het college had dat advies dan ook niet ten grondslag mogen leggen aan de afwijzing van de aanvraag.

Casus

Bij besluit van 14 oktober 2019 heeft het college van burgemeester en wethouders van Utrecht geweigerd om aan de eigenaar van een perceel in Utrecht een omgevingsvergunning te verlenen voor onder meer de bouw van een woning. Het perceel ligt aan de zuidwestzijde van Utrecht, aan de rand van het villapark ParkZuid. Er was een omgevingsvergunning aangevraagd voor onder meer de bouw van een vrijstaande woning op het perceel met een wit gepleisterde gevel. Het college heeft de aanvraag afgewezen op grond van artikel 2.10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), in samenhang gelezen met artikel 12a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Woningwet. Gelet op de kleur van de gevel voldoet het bouwwerk volgens het college niet aan de redelijke eisen van welstand. Het college heeft zich daarbij gebaseerd op een advies dat de commissie Welstand en Monumenten ten behoeve van de aanvraag heeft gegeven. In dat advies staat dat een tweede witte woning aan de parkrand niet in overeenstemming is met de regels in 'Beeldregie ParkZuid Máximapark mei 2017' (hierna: de beeldregieregels). De eigenaar is tegen dit besluit in beroep gegaan. De rechtbank heeft overwogen dat het college zich voor de welstandstoets mocht baseren op de beeldregieregels en dat het de aangevraagde omgevingsvergunning mocht weigeren vanwege strijd met de redelijke eisen van welstand. Appellant heeft tegen dit oordeel hoger beroep ingesteld. Tevens heeft hij een nieuwe aanvraag ingediend waarbij het bouwplan is gewijzigd door de gevel van de woning niet wit te pleisteren, maar op te trekken uit een grijskleurige baksteen. Het college heeft de tweede aanvraag ingewilligd en de woning is inmiddels overeenkomstig het gewijzigde bouwplan gebouwd. De inwilliging van de tweede aanvraag is niet in geding. Appellant betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college, bij de toetsing van het bouwplan aan de redelijke eisen van welstand, uit heeft mogen gaan van de beeldregieregels. Uit artikel 2.10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wabo, in samenhang gelezen met artikel 12a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Woningwet,

volgt volgens appellant namelijk dat het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft slechts mag worden getoetst aan criteria die door een gemeenteraad in een welstandsnota zijn vastgesteld. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, zijn de beeldregieregels geen onderdeel van de welstandsnota en kunnen dat ook niet zijn, omdat de beeldregieregels van latere datum zijn dan de welstandsnota en ook niet als welstandscriteria door de raad van de gemeente Utrecht zijn vastgesteld.

Rechtsvraag

Heeft het college het advies van de welstandscommissie, waaruit blijkt dat het bouwplan is getoetst aan de beeldregieregels, ten grondslag mogen leggen aan de weigering om de omgevingsvergunning te verlenen?

Uitspraak

De welstandsnota bestaat onder meer uit een algemeen deel, 'De Utrechtse aanpak', en uit verschillende gebiedsbeschrijvingen. In het algemene deel zijn welstandscriteria opgenomen die onderverdeeld zijn in drie verschillende beleidsniveaus: 'open', 'respect' en 'behoud'. Voor het gebied waarin het perceel ligt, het Máximapark, is het beleidsniveau 'open' aangewezen. Dat volgt uit de gebiedsbeschrijving 'Vleuten', die van toepassing is op dat gebied. In dat algemene deel staat verder dat de gemeente gebiedsgerichte criteria mag opstellen, zodat rekening kan worden gehouden met de beeldbepalende karakteristieken van gebieden en dat door de gemeenteraad goedgekeurde stedenbouwkundige plannen en beeldkwaliteitsplannen beleidsstukken zijn, die gevolgd moeten worden bij aanvragen voor vergunningplichtige bouwwerken. Volgens het college zijn de beeldregieregels aan te merken als een beeldkwaliteitsplan waar in de welstandsnota naar wordt verwezen.

Hoewel het college niet aan een welstandsadvies is gebonden en de verantwoordelijkheid voor welstandstoetsing bij het college zelf ligt, mag het op dat advies afgaan, nadat het is nagegaan of dit advies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten. Deze verplichting is neergelegd in artikel 3:9 van de Awb voor de wettelijke adviseur en volgt uit artikel 3:2 van de Awb voor andere adviseurs. Het overnemen van een welstandsadvies behoeft in beginsel geen nadere toelichting. Dit is anders als de aanvrager of een derde-belanghebbende een advies van een andere deskundig te achten persoon of instantie heeft overgelegd of concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het advies, de begrijpelijkheid van de in het advies gevolgde redenering of het aansluiten van de conclusies daarop naar voren heeft gebracht.

Uit artikel 2.10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wabo volgt dat de aanvraag om

omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wat betreft de redelijke eisen van welstand wordt getoetst aan de criteria als bedoeld in artikel 12a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Woningwet. Uit die laatste bepaling volgt dat die criteria als beleidsregels door de betreffende gemeenteraad zijn opgenomen in een welstandsnota. Artikel 12b, eerste lid, van de Woningwet bepaalt dat de welstandscommissie haar advies slechts op die criteria baseert. In de beeldregieregels is het uitgangspunt vervat dat het hoofdmateriaal bestaat uit een handvorm baksteen die bij voorkeur een warm kleurpalet heeft van oranjerood tot paarsbruin en dat wit gestucte gevels slechts beperkt zijn toegestaan. Tussen partijen is niet in geschil dat de beeldregieregels van latere datum zijn dan de welstandsnota en niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Dat maakt dat de beeldregieregels naar het oordeel van de Afdeling geen beleidsregels zijn waarin criteria als bedoeld in artikel 12a, eerste lid, aanhef en onder a, van de Woningwet zijn opgenomen. Weliswaar wordt in de welstandsnota, zoals het college heeft toegelicht, verwezen naar het bestaan van beeldkwaliteitsplannen, maar dat laat onverlet dat de daarin opgenomen beeldregieregels, om als welstandscriteria onderdeel te kunnen zijn van de welstandsnota, door de gemeenteraad moeten zijn vastgesteld. De Afdeling verwijst in dit verband naar de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 12a van de Woningwet. In de memorie van toelichting bij een wijziging van de Woningwet staat het volgende: '[...] dat de gemeenteraad zo concreet mogelijke welstandscriteria opstelt en dat hierdoor het publieke debat over de gewenste ruimtelijke kwaliteit in de gemeente wordt bevorderd' en '[...] dat de welstandstoets alleen mag plaatsvinden aan de hand van de criteria die zijn neergelegd in de welstandsnota. Buiten deze criteria kan dus niet getoetst worden' (Kamerstukken II 1998/99, 26 734, nr. 3, p. 39).

Dit uitgangspunt laat onverlet dat het college een nadere invulling kan geven aan de welstandscriteria, voor zover die criteria aan het college bij de uitoefening van zijn bevoegdheid beoordelingsruimte geven. Maar de nadere invulling in de beeldregieregels waar het hierom gaat, gaan de welstandscriteria te buiten. Voor het beleidsniveau 'open' zijn in het algemene deel van de welstandsnota negen welstandscriteria opgenomen. Uit de welstandsnota volgt dat een bouwplan, waarop het beleidsniveau 'open' van toepassing is, in overeenstemming is met de redelijke eisen van welstand als het voldoet aan die negen welstandscriteria. Geen van deze negen welstandscriteria komt overeen met het uitgangspunt over kleur dat in de beeldregieregels is opgenomen. Naar het oordeel van de Afdeling is dat uitgangspunt in de beeldregieregels dan ook geen nadere uitwerking van de criteria in de welstandsnota. De Afdeling wijst er daarbij op dat de welstandscriteria bij de beleidsniveaus 'respect' en 'behoud' wel een concrete op kleurgebruik gerichte maatstaf bevatten. De Afdeling stelt vast dat in het advies van de welstandscommissie staat dat de beeldregieregels 'leidend' zijn en dat de supervisor wordt gevolgd in zijn advies dat een tweede witte woning aan de parkrand niet in overeenstemming is met de beeldregieregels. In zoverre heeft de

welstandscommissie, gelet op het voorgaande, haar negatieve advies naar het oordeel van de Afdeling niet gebaseerd op de geldende welstandscriteria. Het college had dat advies dan ook niet ten grondslag mogen leggen aan de afwijzing van de aanvraag. Het voorgaande betekent dat het college zich niet op het standpunt heeft mogen stellen dat het bouwplan in strijd is met de redelijke eisen van welstand, zodat het de aangevraagde omgevingsvergunning niet om die reden heeft mogen weigeren. De rechtbank heeft dat niet onderkend.

De Afdeling is zich ervan bewust dat er inmiddels een onherroepelijke omgevingsvergunning voor de woning is verleend en de woning op grond daarvan is gerealiseerd met de grijskleurige baksteen. Appellant behoudt echter belang bij een nieuwe beslissing op het bezwaar. Zo bestaat in geval van de verlening van de door appellant beoogde omgevingsvergunning met een wit gepleisterde gevel als uitkomst van de nieuw te nemen beslissing op bezwaar, de mogelijkheid het bouwwerk alsnog conform die vergunning te realiseren.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 29-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1247
Zaaknummer: 202105027/1/R4
Wetsartikelen: 3:2 Awb, 3:9 Awb, 2.10 lid 1 aanhef en onder d Wabo , 12a lid 1 aanhef en onder a Woningwet en 12b lid 1 Woningwet

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Heemstede

Wanneer er andere belangen in de weg staan aan honorering van het gewekte vertrouwen, kan voor het bestuursorgaan de verplichting ontstaan om de geleden schade te vergoeden als onderdeel van de besluitvorming.

Casus

Bij besluit van 30 januari 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders van Heemstede geweigerd aan appellante een omgevingsvergunning te verlenen voor het uitbreiden van het kinderdagverblijf in een woning van appellante naar veertien kindplaatsen. Op de begane grond van deze woning exploiteert appellante sinds 2016 een kinderdagverblijf. De vergunningaanvraag is ingediend voor het in gebruik nemen of gebruiken van een bouwwerk in relatie tot de brandveiligheid als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Nadat appellante de aanvraag op 8 december 2021 had aangevuld, heeft het college op 19 april 2022 het herstelbesluit genomen. Het college weigert wederom de omgevingsvergunning te verlenen. Het vindt een kinderdagverblijf ter plaatse niet ruimtelijk aanvaardbaar wegens de overlast voor omwonenden.

In hoger beroep betoogt appellante dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat een kinderdagverblijf met veertien kinderen op grond van het bestemmingsplan niet is toegestaan. Appellante voert aan dat een gastouderopvang met zes kinderen ter plaatse wel is toegestaan, en dat het verschil tussen zes en tien of veertien kinderen niet zodanig is dat er door de toename naar tien of veertien kindplaatsen strijd met het bestemmingsplan ontstaat.

Appellante betoogt dat het college de omgevingsvergunning in strijd met het vertrouwensbeginsel heeft geweigerd. Het college heeft appellante per brief van 19 december 2012 geïnformeerd dat het kinderdagverblijf voldoet aan het bestemmingsplan, mits het binnen bepaalde randvoorwaarden over vloeroppervlakte blijft. Het kinderdagverblijf blijft ook met veertien kindplaatsen binnen deze randvoorwaarden. Appellante mocht er daarom op vertrouwen dat een kinderdagverblijf met veertien kindplaatsen is toegestaan en

dat haar een omgevingsvergunning zou worden verleend. Ook aan een brief van het college van 5 december 2016 mocht appellante het gerechtvaardigd vertrouwen ontlenen dat haar een omgevingsvergunning verleend zou worden. Het college heeft volgens appellante onvoldoende gewicht toegekend aan dit gewekte vertrouwen en aan haar belangen, door de omgevingsvergunning te weigeren.

Rechtsvragen

1. Laat het bestemmingsplan een kinderdagverblijf met veertien kinderen toe?

2. Heeft het college het vertrouwensbeginsel geschonden?

Uitspraak

1. De Afdeling stelt voorop dat appellante heeft gevraagd om een omgevingsvergunning voor het uitbreiden van het aantal kindplaatsen naar veertien. Ter plaatse is het uitoefenen van een aan-huis-gebonden beroep toegestaan. De Afdeling oordeelt met de rechtbank dat de ruimtelijke uitstraling van een kinderdagverblijf met veertien kindplaatsen niet met de woonfunctie in overeenstemming is. De woning behoudt in dat geval niet in overwegende mate de woonfunctie. De Afdeling neemt daarbij in aanmerking de haal- en brengmomenten van de veertien kinderen, de overlast van het opvangen van veertien kinderen in zowel de tuin als de woning en de werknemers die van en naar hun werk moeten komen. Zoals appellante op de zitting heeft toegelicht, zijn er naast haarzelf al twee leidsters aanwezig in de woning als er tien kinderen opgevangen worden. Voor de overlast door veertien kinderen vindt de Afdeling nog van belang dat de dagelijkse aanwezigheid van veertien jonge kinderen in een woning ongebruikelijk is. Een gastouderopvang met maximaal zes kinderen is aanzienlijk kleiner dan de kinderopvang met de veertien kindplaatsen die appellante heeft aangevraagd. Daarom gaat de vergelijking daarmee niet op.

2. Wie zich beroept op het vertrouwensbeginsel moet aannemelijk maken dat door de overheid toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit hij/zij in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of het bestuursorgaan een bepaalde bevoegdheid zou uitoefenen en zo ja hoe. Verder is vereist dat de toezegging, andere uitlating of gedraging aan het bevoegde bestuursorgaan kan worden toegerekend. Dat is het geval als betrokkene in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht veronderstellen dat degene die de uitlating deed of de gedraging verrichtte de opvatting van het bevoegde orgaan vertolkte.

Naar het oordeel van de Afdeling mocht appellante uit de brief van 19 december 2012 afleiden

dat een kinderdagverblijf met veertien kindplaatsen in haar woning in overeenstemming is met het bestemmingsplan. Die brief vermeldt dat als de omvang van het kinderdagverblijf binnen de voorwaarden van artikel 4.4.4 van de planregels blijft – wat het geval is –, er volgens het bestemmingsplan geen bezwaar bestaat tegen de vestiging. In dat geval is ook geen vergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan nodig. Een omgevingsvergunning voor het brandveilig gebruiken van het bouwwerk kan volgens de brief wel nodig zijn, maar alleen als het aantal kinderen zou worden uitgebreid tot meer dan tien. De strekking van deze brief is niet in geschil. Evenmin in geschil is dat de toezegging uit die brief van het college afkomstig is.

Voor zover appellante voor haar beroep op het vertrouwensbeginsel wijst naar de brief van 5 december 2016, oordeelt de Afdeling dat zij daaraan niet het gerechtvaardigd vertrouwen kon ontlenen dat het college haar een omgevingsvergunning voor uitbreiding naar veertien kindplaatsen zou verlenen. In die brief staat namelijk slechts dat de GGD de registratie van het kinderdagverblijf in het Landelijk Register kinderopvang en peuterspeelplaatsen heeft aangepast van tien naar veertien kindplaatsen. Daaruit kon en mocht appellante niet afleiden dat het college haar een omgevingsvergunning voor uitbreiding van het aantal kindplaatsen zou verlenen.

Appellante kon, gelet op het voorgaande, de gerechtvaardigde verwachting hebben dat het exploiteren van een kinderdagverblijf met veertien kindplaatsen in de woning niet in strijd was met het bestemmingsplan. Dat sprake is van gerechtvaardigde verwachtingen betekent echter niet dat daaraan altijd moet worden voldaan. Andere belangen, zoals het algemeen belang of de belangen van derden, kunnen zwaarder wegen. Wanneer er andere belangen in de weg staan aan honorering van het gewekte vertrouwen, kan voor het bestuursorgaan de verplichting ontstaan om de geleden schade te vergoeden als onderdeel van de besluitvorming.

Het college heeft toegelicht te hebben overwogen om het kinderdagverblijf te gedogen voor tien kindplaatsen om zo recht te doen aan het gewekte vertrouwen, maar volgens het college verzetten de belangen van de omwonenden zich daartegen. Het college wijst onder meer op de overlast van spelende kinderen in de tuin, in een concentratie en met een frequentie die ongebruikelijk en onwenselijk is in een woonomgeving. Het gaat om jonge kinderen die nu eenmaal veel lawaai maken. Verder heeft het college bij de besluitvorming betrokken dat de kinderen ook geluidsoverlast veroorzaken als zij binnen spelen. De woningen zijn door hun constructie zeer gehorig. Ook heeft het college de overlast van het halen en brengen van kinderen en het parkeren van de leidsters bij zijn besluit betrokken. Geluidsmitigerende

maatregelen zijn volgens het college te duur. Bovendien lossen die maatregelen de overlast van de in de tuin spelende kinderen niet op. Volgens het college is die overlast op zichzelf voldoende om de belangenafweging in het nadeel van appellante te laten uitvallen. Dat de kinderen deels ook in de tuin aan de zijkant van het huis en daarmee verder weg van de woningen van derden spelen, is onvoldoende om overlast te voorkomen. Ook het verkeersgeluid van de nabijgelegen drukke wegen kan volgens het college het geluid van de buitenspelende kinderen niet voldoende wegnemen. Naar het oordeel van de Afdeling mocht het college, gelet op het voorgaande, de belangen van omwonenden zwaarder laten wegen dan het belang van appellante bij honorering van het gewekte vertrouwen.

Gezien de gerechtvaardigde verwachting van appellante had het college evenwel bij de besluitvorming moeten betrekken of er aanleiding bestond om aan appellante enige vorm van compensatie aan te bieden voor dispositieschade. Dat is de schade die appellante heeft geleden doordat zij gerechtvaardigd heeft vertrouwd op de aan het college toe te rekenen uitlatingen. Het college heeft dit ten onrechte niet (tijdig) gedaan. Weliswaar heeft het college in de brief van 19 juli 2022 een aanbod tot het vergoeden van schade van € 15.000 gedaan, maar dit aanbod is van latere datum dan het besluit van 19 april 2022. In het licht van artikel 3:4, tweede lid, van de Awb lag het op de weg van het college om voorafgaand aan het besluit van 19 april 2022 nader onderzoek te doen naar dit aspect. Door dit op dat moment achterwege te laten heeft het college gehandeld in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 22-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1155
Zaaknummer: 202107951/1/R1
Wetsartikelen: 3:4 lid 2 Awb

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Woerden

Bij het beoordelen van het windklimaat op horecaterrassen mag in een windonderzoek worden uitgegaan van de norm die in de NEN 8100 staat.

Casus

Bij besluit van 1 juni 2021 heeft de raad van Woerden het bestemmingsplan 'Uitbreiding winkelcentrum Snel en Polanen' vastgesteld. Het voorziet onder andere in een woontoren met een bouwhoogte van 40 m in combinatie met een uitbreiding van het winkelcentrum. Bij tussenuitspraak van 23 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:864, heeft de Afdeling de raad opgedragen om nader onderzoek te doen naar het windklimaat in de omgeving van het zuidwestelijke woonblok en aan de hand van de uitkomsten van dat onderzoek nader te onderbouwen of sprake zal zijn van een aanvaardbaar windklimaat ter plaatse, gelet op de functie van dat gebied en al dan niet na het toepassen van concrete maatregelen ter beperking van de windhinder.

Bij besluit van 6 juli 2022 heeft de raad ter uitvoering van de tussenuitspraak het bestemmingsplan 'Uitbreiding Winkelcentrum Snel en Polanen' opnieuw vastgesteld. Dit besluit vervangt het besluit van 1 juni 2021. Aan dit reparatieplan ligt een aanvullende onderbouwing ten grondslag in de vorm van een nieuw windonderzoek. Dit is het rapport 'CFD-onderzoek windhinder en windgevaar' van Actiflow van 17 juni 2022 (hierna: rapport CFD-onderzoek). Dit rapport toont volgens de raad aan dat het windhinderklimaat rond de beoogde uitbreiding van het winkelcentrum overwegend kan worden gekwalificeerd als 'goed' en in alle gevallen aanvaardbaar is voor de beoogde functies van de openbare ruimte (doorlopen, slenteren en langdurig zitten). Uit het onderzoek volgt verder dat er nergens sprake is van een slecht windklimaat of windgevaar. Gelet daarop is er volgens de raad niet langer behoefte aan de genoemde bepaling uit het vorige bestemmingsplan.

Appellanten bestrijden de juistheid van het rapport CFD-onderzoek. Zij stellen dat aan het onderzoek onjuiste uitgangspunten ten grondslag liggen en dat het onderzoek niet in overeenstemming is met de toegepaste technische norm. In dat verband betogen zij onder

verwijzing naar paragraaf 6.2 van de NEN 8100 onder andere dat deze norm niet bedoeld is voor het beoordelen van het windklimaat op horecaterrassen en dat voor zulke terrassen hogere eisen gelden en een betere afscherming gewenst is. Ten onrechte heeft de raad volstaan met de vaststelling dat bij het terras van appellanten sprake zal zijn van een goed windklimaat voor de activiteit langdurig stilzitten. De raad stelt dat de NEN 8100 een kader geeft voor het toetsen van het lokale windklimaat in de gebouwde omgeving op loop- of verblijfsniveau in relatie tot het effect van wind op voetgangers. Het is juist dat in de NEN 8100 staat dat voor horecaterrassen hogere eisen gelden en aanvullende maatregelen benodigd zijn. Er zijn volgens de raad echter geen andere (specifieke) normen voor horecaterrassen. Uit het verrichte onderzoek volgt volgens de raad dat bij het buitenterras van appellanten sprake zal zijn van de hoogste windcomfortklasse (A) van de NEN 8100. Daarnaast is van belang dat het onderzoek geen rekening houdt met de mitigerende gevolgen van de al bestaande schermen rondom het buitenterras, zodat de hinder waarschijnlijk nog minder groot zal zijn dan uit het onderzoek volgt, zo betoogt de raad.

Appellanten betogen verder dat het verrichte onderzoek ten onrechte geen rekening houdt met de aanwezigheid van kwetsbare groepen in en nabij het plangebied. In de toelichting bij paragraaf 6.3 van de NEN 8100 staat dat voor plaatsen waar kwetsbare groepen verblijven mogelijk aanvullende eisen noodzakelijk zijn om een verantwoorde situatie te bereiken. In het pand van appellanten is een kinderdagverblijf met buitenspeelplaats aanwezig. In het rapport CFD-onderzoek wordt niet ingegaan op de gevolgen van de windhinder voor deze buitenruimte en de noodzakelijke maatregelen ter beperking daarvan.

Rechtsvragen

1. Heeft de raad bij het beoordelen van het windklimaat op horecaterrassen mogen uitgaan van de norm die in de NEN 8100 staat?

2. Was er voor de raad aanleiding om nader onderzoek te laten verrichten naar maatregelen ter beperking van het windgevaar bij de speelplaats van het kinderdagverblijf?

Uitspraak

1. De Afdeling stelt voorop dat er geen wettelijke norm bestaat voor het beoordelen van de aanvaardbaarheid van de windhinder bij het vaststellen van een bestemmingsplan. De raad heeft voor het invullen van de norm van een goede ruimtelijke ordening van artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening aansluiting gezocht bij het materiële toetsingskader van de NEN 8100. In de NEN 8100 staat weliswaar dat deze norm niet bedoeld is voor het beoordelen van het windklimaat op horecaterrassen, maar de Afdeling is van oordeel dat de raad, bij

gebrek aan een specifiek toetsingskader voor horecaterrassen, ook voor horecaterrassen heeft kunnen aansluiten bij de NEN 8100. Van een andere – meer passende – norm of toetsingssystematiek is de Afdeling niet gebleken. De Afdeling verwijst in dit verband naar haar uitspraak van 24 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1983. Daarin heeft zij overwogen dat, hoewel de NEN 8100 niet specifiek bestemd is voor het meten van windhinder op terrassen bij horeca-inrichtingen, het bevoegd gezag die wel als toetsingskader heeft mogen toepassen bij zijn beoordeling of zich in een specifieke situatie extreme windhinder voordoet. Dat in de NEN 8100 staat vermeld dat de daarin vervatte eisen niet zien op terrassen in de horeca, doet daar niet aan af, omdat die eisen wel richting kunnen geven bij voormelde beoordeling en bovendien geen andere objectieve normen beschikbaar zijn, zo is overwogen in de uitspraak van 24 juni 2015. Het betoog slaagt niet.

2. De Afdeling overweegt dat de genoemde paragraaf 6.3 betrekking heeft op windgevaar. Uit de hiervoor weergegeven figuur 4.3 van het rapport CFD-onderzoek volgt dat het plan op geen enkele locatie leidt tot een overschrijding van de grens voor een 'beperkt risico' op windgevaar, dat wil zeggen situaties waarin de drempelsnelheid van 15 m/s in meer dan 0,05 procent van het aantal uren per jaar wordt overschreden. De raad heeft zich gelet hierop op het standpunt mogen stellen dat er geen risico is op windgevaar. De Afdeling ziet daarom geen aanleiding voor het oordeel dat nader onderzoek gedaan had moeten worden naar maatregelen ter beperking van het windgevaar bij de speelplaats van het kinderdagverblijf. Het betoog slaagt niet.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 15-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1039
Zaaknummer: 202105030/3/R4
Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voorlopige voorziening uitwerkingsplan/Zuidplas

Bij toepassing van stap 4 uit de VNG-brochure zijn grondig onderzoek en grondige onderbouwing en motivering vereist. De motivering van verweerder is onvoldoende.

Casus

Bij besluit van 1 november 2022 heeft het college van de gemeente Zuidplas het uitwerkingsplan 'Park de Zevenloft, Zevenhuizen' vastgesteld. Met het plan wordt de bouw van 17 woningen toegestaan. Verzoeker heeft tegen het plan beroep ingesteld en tevens verzocht een voorlopige voorziening te treffen. Zij exploiteert een loonbedrijf nabij het plangebied. Verzoeker voert in beroep aan dat het college onvoldoende heeft onderbouwd dat bij de mogelijk gemaakte woningen een goed woon- en leefklimaat wordt gewaarborgd. Met name heeft het college volgens haar onvoldoende rekening gehouden met de geluidbelasting als gevolg van de bedrijfsactiviteiten van haar bedrijf, zowel op zichzelf beschouwd als in combinatie met geluidbelasting van andere bronnen.

Verweerder meent dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij de nieuwe woningen. Er wordt niet voldaan aan de richtafstand uit de VNG-brochure. Daarom heeft verweerder akoestisch onderzoek laten doen. Hieruit blijkt dat de normen uit stap 3 van de VNG-brochure voor het type 'gemengd gebied' (55 dB(A) voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en 70 dB(A) voor de pieken) worden overschreden. Maar verweerder heeft gemotiveerd aan de hand van stap 4 uit de VNG-brochure dat de woningen toch ruimtelijk ingepast kunnen worden. In zijn motivatie staat dat er al sprake is van een overschrijding van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau op andere, al bestaande woningen. Die overschrijding is hoger dan de overschrijding op de nieuwe woningen. Verder staat in deze motivering, samengevat, dat er een grote behoefte aan nieuwe woningen is en dat één van de locaties waar een toevoeging van het woningbestand kan plaatsvinden de Lintzone is, waar wonen via een uitwerkingsverplichting al mogelijk is gemaakt. De initiatiefnemer zal er bij de realisatie van de woningen met extra voorzieningen, zoals extra gevelwerende maatregelen, voor zorgen dat op een duurzame manier een goed woon- en leefklimaat binnen

de woningen wordt bereikt. Het college heeft erop gewezen dat de planregels daarover een voorwaardelijke verplichting bevat, zodat het college een aanvraag om omgevingsvergunning voor de woningen daaraan kan toetsen. Verder is in de motivering betrokken dat voor onder andere het loonbedrijf van verzoeker een maatwerkvoorschrift is vastgesteld, op grond waarvan hogere geluidbelastingen vanwege de bedrijfsactiviteiten (vooral in- en uitrijdend verkeer) op de gevels van woningen zijn toegestaan dan is bepaald in artikel 2.17, vijfde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Op grond hiervan acht het college de nieuwe woningen aanvaardbaar.

Rechtsvraag

Heeft verweerder bij de toepassing van stap 4 uit de VNG-brochure voldoende gemotiveerd dat bij de woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?

Uitspraak

Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter schiet de motivering van verweerder tekort. Dat geldt zeker nu volgens stap 4 uit de VNG-brochure een grondig onderzoek en grondige onderbouwing en motivering zijn vereist om de woningen te kunnen toestaan. De voorzieningenrechter verwacht daarom niet dat het uitwerkingsplan op dit punt in de bodemprocedure stand zal houden. De voorzieningenrechter licht dit als volgt toe.

In het akoestisch rapport staan berekeningen voor meetpunten op de rand van het bouwvlak in het uitwerkingsplan. Daarbij is geen rekening gehouden met de mogelijkheid om woningen tot buiten het bouwvlak vergunningsvrij uit te breiden, waardoor gevels nog dichter bij het loonbedrijf kunnen komen te liggen. Zoals het college op de zitting heeft erkend, had dat wel gemoeten.

Ook is in het akoestisch rapport en de plantoelichting geen aandacht besteed aan de gevolgen van de geluidbelasting in de tuinen bij de woningen, met name de achtertuinen tegenover het loonbedrijf. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, bijvoorbeeld in de uitspraak van 29 september 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:2177), kan de geluidbelasting in tuinen van belang zijn voor de vraag of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter kan het college niet volstaan met de overweging dat bewoners geen gebruik hoeven te maken van de achtertuin, en bij geluidhinder desgewenst ook bijvoorbeeld in de voortuin kunnen zitten, zoals het op de zitting naar voren heeft gebracht.

Verder stelt de voorzieningenrechter vast dat in de plantoelichting geen aandacht is besteed aan cumulatie van aanwezige geluidbelasting. Het college heeft op de zitting erkend dat dit in

stap 4 voor het maximale geluidniveau wel had gemoeten. Weliswaar heeft het college zich daarbij op het standpunt gesteld dat die cumulatie maar tot een beperkte toename ten opzichte van de berekende geluidbelasting zal leiden, maar het college heeft daarover geen gegevens overgelegd. Hier komt bij dat uit wat hiervoor is overwogen volgt dat het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau hoger kan zijn dan het college heeft aangenomen. Een beperkte toename kan er mogelijk al toe leiden dat ook voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau wordt toegekomen aan stap 4. Dan zal ook daarvoor gelden dat aandacht moet worden besteed aan cumulatie van aanwezige geluidbelasting.

De voorzieningenrechter voegt hier nog aan toe dat het college naar voorlopig oordeel in zijn motivering ten onrechte betekenis heeft toegekend aan de omstandigheid dat in de omgeving van het loonbedrijf bestaande woningen aanwezig zijn waar het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau al hoger is dan het berekende niveau voor de nieuwe woningen. Dat is niet van betekenis voor de vraag of in nieuwe woningen een goed woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd. Bovendien staat dit los van het maximale geluidsniveau, waarvoor het college juist aan stap 4 is toegekomen.

Ook heeft het college naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter in zijn motivering ten onrechte betekenis toegekend aan de omstandigheid dat wonen in de Lintzone via de uitwerkingsverplichting al mogelijk is gemaakt in het bestemmingsplan ‘Zuidplas-West’. De voorzieningenrechter stelt namelijk vast dat de planregels van dat plan de volgende voorwaarde bevatten:

‘*Voor de vaststelling van het uitwerkingsplan dient vast te staan dat er een aanvaardbare milieuhygiënische woonsituatie zal zijn gewaarborgd. Dit betekent onder andere dat, de milieuhygiënische belemmeringen ten gevolge van binnen en buiten het plangebied aanwezige milieubelastende functies, op grond waarvan milieubelemmeringen zijn bepaald, genoegzaam dienen te zijn weggenomen en/of de voorwaarden in acht zijn genomen zoals neergelegd in de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende relevante leefmilieuaspecten.*’

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 22-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1104
Zaaknummer: 202207281/2/R3
Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Projectplan Waterwet/Zwartewaterland

Gebiedsbescherming Wnb staat uitvoerbaarheid projectplan Waterwet niet in de weg.

Casus

Het projectplan heeft betrekking op de realisatie van 5,6 km oeveroptimalisatie in het Zwarte Water in de vorm van luwtezones. Deze 5,6 km bestaat voor 1,8 km uit luwtezones in de vorm van stalen damwanden. In het projectplan staat dat, om ecologisch effectief te zijn, een luwtezone voldoende beschermd moet zijn tegen waterbewegingen die ontstaan als gevolg van de scheep- en recreatievaart. Alsdan bieden luwtezones adequate condities voor de ontwikkeling van oever- en rietvegetatie, zodat geschikte verblijf- en paaigebieden ontstaan voor vissen, meer specifiek de KRW-doelsoorten winde, bittervoorn, kwabaal en grote modderkruiper. Het doel van de aanleg van luwtezones is gericht op het verbeteren van de visstand. De (eventuele) ontwikkeling van nieuw riet is een bijkomend voordeel, maar dit is niet het doel.

Bij de opstelling van het projectplan is getoetst aan de Waterwet, het Rivierkundig beoordelingskader (RBK5.0) en de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

Staatsbosbeheer heeft aangevoerd dat mogelijk significante negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' niet op voorhand zijn uitgesloten, zodat een Wnb-vergunning en/of Wnb-ontheffing nodig is.

Rechtsvraag

Had verweerder het projectplan mogen vaststellen voor zover het op voorhand redelijkerwijs had moeten inzien dat het gebiedsbeschermingsregime in de Wet natuurbescherming (Wnb) aan de uitvoerbaarheid van het projectplan in de weg staat?

Uitspraak

De rechtbank stelt voorop dat de vragen of voor de uitvoering van het project een ontheffing

op grond van het soortenbeschermingsregime in de Wnb nodig is, en zo ja, of deze ontheffing kan worden verleend, in beginsel aan de orde komen in een procedure op grond van de Wnb. Dat doet er niet aan af dat verweerder het projectplan niet heeft kunnen vaststellen indien en voor zover hij op voorhand redelijkerwijs heeft moeten inzien dat het soortenbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het projectplan in de weg staat. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 6 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1909, overweging 13.3.

Wat betreft de gebiedsbescherming is in de rechtspraak overwogen dat een projectplan op grond van de Waterwet geen plan is als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb. Voor een projectplan hoeft verder geen passende beoordeling te worden gemaakt. Het project dat mogelijk wordt gemaakt, kan op zichzelf wel natuurvergunningplichtig zijn, maar in de nu voorliggende procedure is enkel de vraag aan de orde of verweerder het projectplan niet heeft mogen vaststellen indien en voor zover het op voorhand redelijkerwijs had moeten inzien dat het gebiedsbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het projectplan in de weg staat. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van 8 juni 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1603, overweging 12.1.

Ter beoordeling van de rechtbank staat aldus of verweerder op basis van het uitgevoerde natuuronderzoek, de Quickscan natuurtoets van 6 juli 2022, kon oordelen dat er op voorhand geen reden was om aan te nemen dat geen ontheffing en/of vergunning op grond van de Wnb verleend zou kunnen worden als deze nodig zou blijken te zijn. Zie de hiervoor aangehaalde uitspraak van 6 juli 2022, overweging 13.4.

Instantie: Rechtbank Overijssel
Datum uitspraak: 24-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2023:1076
Zaaknummer: ak_22_1350, ak_22_1731, ak_22_1732, ak_22_1733, ak_22_1734 en ak_22_2100
Wetsartikelen: 5.5 Waterwet

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Arnhem

Woningbouw in uiterwaardengebied is in overeenstemming met het Barro en past binnen het beleid van de minister voor hoogwaterafvoer.

Casus

De raad wenst het plangebied ten zuiden van Arnhem, aan de zuidoever van de Nederrijn, om te vormen tot een uiterwaardenpark. Het plan verandert onder meer de bestemming van de gronden die een agrarische bestemming hebben in een groen- of natuurbestemming. Daarnaast is woningbouw onderdeel van de ontwikkeling van het uiterwaardenpark. Omdat het plan voorziet in woningbouw in een uiterwaardengebied, voorziet het ook in rivierverruimende maatregelen.

Ter uitvoering van het bestemmingsplan zijn een watervergunning en een vergunning en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) verleend.

Appellanten voeren aan dat het plan in strijd is met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Zij wijzen erop dat de ruimte waar het plan bebouwing toestaat mogelijk in de toekomst nodig is voor rivierverruimende maatregelen.

Rechtsvraag

Is het plan in strijd met het Barro?

Uitspraak

Wat de stichting en anderen over het Barro naar voren hebben gebracht, komt er in feite op neer dat het mogelijk maken van niet-riviergebonden functies, zoals woningbouw, in uiterwaardengebieden, op welke locatie en onder welke voorwaarden dan ook, vanuit rivierkundig oogpunt onwenselijk is. Hoewel de Afdeling begrip heeft voor de door de stichting en anderen geuite zorgen, bepaalt het Barro dat niet-riviergebonden activiteiten in bergende en stroomvoerende delen van het rivierbed in een bestemmingsplan kunnen worden

toegestaan, zij het onder stringente voorwaarden. Uit de geschiedenis van het Barro (nota van toelichting, p. 42-43, Stb. 2011, 391) blijkt dat daarmee onder meer wordt gestreefd naar het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierbed. De zorgen die de stichting en anderen naar voren hebben gebracht over de ruimtelijke mogelijkheden in het rivierbed, komen ook tot uitdrukking in de adviezen van de Deltacommissaris van 3 december 2021 en 7 april 2022. Dat die zorgen breder leven, laat echter onverlet dat het voorliggende plan in overeenstemming is met het Barro.

Instantie: Raad van State
Datum uitspraak: 29-03-2023
ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:1250
Zaaknummer: 202101544/1/R4
Wetsartikelen: 2.4.5 Barro